

ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ТА ФІЛОЛОГІЇ

денна ФОРМА НАВЧАННЯ

Кафедра іноземних мов

другий (магістерський) рівень вищої освіти

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

Тетяна СЕВЕРІНА

«28» вересня 2022 р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ (МАГІСТЕРСЬКУ) РОБОТУ

Коломієць Анні Володимирівні

(прізвище, ім'я, по батькові магістранту (ці))

1. Тема роботи: Комп'ютерне тестування як засіб контролю освітніх досягнень старшокласників у вивченні англійської мови

Керівник роботи Закреницька Л.А.

затверджені наказом ХГПА від 14 жовтня 2022 р. № 239.

2. Строк подання магістрантом роботи: *згідно календарного плану.*

3. Вихідні дані до роботи: Об'єкт дослідження – вимірювання освітніх досягнень старшокласників з англійської мови із застосуванням тестових технологій оцінювання. Предмет дослідження – оцінювання складників іншомовної комунікативної компетентності учнів старших класів методом тестування на освітніх онлайн-платформах.

4. Перелік питань, які потрібно розробити:

1. Визначення ступеня розробленості питання застосування комп'ютерного тестування як методу педагогічного контролю.

2. Аналіз типологічних особливостей та методичних засад створення комп'ютерних тестів.

3. Дослідження особливостей конструювання тестових завдань для вимірювання рівня сформованості складників іншомовної комунікативної компетентності.

4. Розробка та апробація тестових завдань з англійської мови для учнів 10-х класів на освітніх платформах Learning Apps та Всеосвіта.

5. Перелік наочного (ілюстративного) матеріалу (проекти, зразки документів, пропозицій до законодавства тощо), які потрібно розробити:

Рис 1.1 Класифікація тестів; Рис 1.2. Групи форматів тестових завдань; Рис. 1.3. Складники валідності педагогічного тестування; Рис. 1.4. Особливості завдань різних когнітивних рівнів.

6. Дата видачі завдання 14 жовтня 2022 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи (КР)	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вибір теми КР, погодження її з науковим керівником, визначення предмету дослідження	вересень 2022 р.	
2.	Затвердження наказом академії теми КР і призначення наукового керівника	жовтень 2022 р.	
3.	Оформлення науковим керівником завдання на КР магістранту; підбір магістрантом літератури та фактичного матеріалу для написання роботи, їх аналіз та узагальнення	жовтень 2022 р.	
4.	Затвердження завідувачем випускової кафедри завдання на КР магістранту	вересень-жовтень 2022 р.	
5.	Виконання та подання науковому керівнику вступу КР	листопад-грудень 2022 р.	
6.	Виконання та подання науковому керівнику першого розділу КР	січень-лютий 2023 р.	
7.	Виконання та подання науковому керівнику другого розділу КР	березень 2023 р.	
8.	Виконання та подання науковому керівнику третього розділу КР (за наявності)	квітень 2023 р.	
9.	Виконання та подання науковому керівнику висновків КР	травень 2023 р.	
10.	Перевірка списку використаних джерел та додатків щодо правильності їх оформлення	вересень 2023 р.	
11.	Доопрацювання КР згідно із зауваженнями наукового керівника, подання кваліфікаційної роботи науковому керівнику	жовтень 2023 р.	
12.	Перевірка кваліфікаційної роботи на дотримання академічної доброчесності	листопад 2023 р.	
13.	Розгляд КР на кафедрі, проведення попереднього захисту та допуск до захисту у Підсумковій кваліфікаційній комісії	листопад 2023 р.	
14.	В разі необхідності доопрацювання КР згідно із зауваженнями кафедри. Подання КР для отримання висновку наукового керівника та кафедри	листопад 2023 р.	
15.	Передача КР у деканат факультету з висновком наукового керівника та кафедри, завданням на кваліфікаційну роботу та рецензією	грудень 2023 р.	
16.	Підготовка до захисту КР (текст доповіді, ілюстративний матеріал тощо)	грудень 2023 р.	
17.	Захист КР перед Підсумковою кваліфікаційною комісією	22 грудня 2023р.	

Керівник роботи _____

(підпис)

Людмила ЗАКРЕНИЦЬКА

(ім'я та прізвище)

Магістрант _____

(підпис)

Анна КОЛОМІЄЦЬ

(ім'я та прізвище)

1. Форму призначено для видачі завдання магістранту на виконання кваліфікаційної роботи і контролю за ходом роботи з боку кафедри і декана факультету. Оригінал форми зберігається на кафедрі, копія у магістранта.

2. Розробляється керівником кваліфікаційної роботи. Видається кафедрою.

3. Атестація у 2023 році буде відбуватись з 15 грудня до 22 грудня 2023 року.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ТА ФІЛОЛОГІЇ
денна ФОРМА НАВЧАННЯ
Кафедра іноземних мов

другий (магістерський) рівень вищої освіти

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література
(англійська))

ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

про кваліфікаційну роботу

магістрантки 2 курсу

Коломієць Анни Володимирівни

на тему: Комп'ютерне тестування як засіб контролю освітніх досягнень старшокласників у вивченні англійської мови

Розподіл балів для окремих етапів та елементів виконання кваліфікаційної роботи

Критерії оцінювання виконання кваліфікаційної роботи	Бали	
	максимально можлива кількість	фактична кількість
відповідність роботи вимогам, встановленим методичними рекомендаціями для кожного виду кваліфікаційних робіт	7	
правильність оформлення (роботи в цілому, таблиць, рисунків, посилань, списку використаних джерел)	5	
виконання проміжних етапів розробки кваліфікаційної роботи відповідно до завдань і календарного плану	6	
співпраця з науковим керівником протягом періоду виконання кваліфікаційної роботи	7	
апробація результатів дослідження, проведеного в кваліфікаційній роботі	5	
Разом	30	

Зауваження: магістрантка поставилася до написання кваліфікаційної роботи на належному рівні. Зауваження та рекомендації наукового керівника врахувала у повному обсязі. Представлене дослідження відповідає встановленим вимогам, що висуваються до кваліфікаційних (магістерських) робіт.

Науковий керівник Людмила ЗАКРЕНИЦЬКА, доцент кафедри, к.філ.н., доцент
(підпис)

27 листопада 2023 р.

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційна робота розглянута. Магістрантка Анна Коломієць допускається до захисту кваліфікаційної роботи у Підсумковій кваліфікаційній комісії.

В.о. завідувача кафедри _____
(підпис)

Тетяна СЕВЕРІНА

29 листопада 2023 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ТА ФІЛОЛОГІЇ
денна ФОРМА НАВЧАННЯ
Кафедра іноземних мов

другий (магістерський) рівень вищої освіти

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література
(англійська))

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну (магістерську) роботу

Магістрантаки

Коломієць Анни Володимирівни

(прізвище, ім'я, по-батькові)

на тему Комп'ютерне тестування як засіб контролю освітніх досягнень старшокласників у вивченні англійської мови

Загальна характеристика роботи та зауваження

Тема дипломного дослідження є актуальною, особливо за наявних в Україні умов дистанційного та змішаного навчання через воєнний стан та недавню пандемію Covid-19. Перехід до комп'ютерного тестування вступників до закладів вищої освіти підсилює необхідність запровадження такого методу оцінювання навчальних досягнень старшокласників з іноземної мови на постійній основі.

Зміст роботи відповідає заявленій темі. Підбрана авторкою система методів дослідження дозволила вдало вирішити усі завдання, реалізувати мету та отримати теоретично та практично значущі результати. У вступі чітко прописано всі необхідні елементи наукового апарату.

В першому розділі «Теоретичні засади дослідження проблеми комп'ютерного тестування», який складається з трьох підрозділів, досліджується ступінь розробленості питання застосування комп'ютерного тестування як методу педагогічного контролю, аналізуються типологічні особливості та методичні засади створення комп'ютерних тестів.

Другий розділ «Застосування комп'ютерного тестування як засобу вимірювання освітніх досягнень старшокласників у вивченні англійської мови» присвячений дослідженню особливостей конструювання тестових завдань для вимірювання рівня сформованості складників іншомовної комунікативної компетентності, організації навчального тестування з використанням сервісу LearningApps та здійсненню підсумкового контролю методом тестування на освітній платформі «Всеосвіта».

Проведене дослідження має практичне значення, яке полягає в урізноманітненні методів педагогічного контролю в системі шкільної іншомовної освіти та розробці завдань для комп'ютерного тестування освітніх досягнень старшокласників на уроках англійської мови.

Заслуговує уваги візуалізація результатів вивчення теоретичного матеріалу та розробки практичних завдань у 4 таблицях і 16 рисунках. Авторкою використано значну кількість джерел – 52 позиції, з них 33 – зарубіжних дослідників.

Висновки сформульовані логічно і чітко, та повністю відображають виконання поставлених завдань. Магістранткою дотримано усіх нормативних вимог щодо структурного та технічного оформлення роботи.

На нашу думку, магістерська робота Коломієць Анни Володимирівни є самостійною науковою розвідкою і заслуговує на позитивну оцінку.

Розподіл балів для окремих етапів та елементів виконання кваліфікаційної роботи

Критерії оцінювання виконання магістерської роботи	Бали	
	максимально можлива кількість	фактична кількість
відповідність змісту роботи заявленій темі, грамотність структурування роботи, збалансованість її розділів	5	
правильність формулювань об'єкту, предмету, мети і завдань дослідження, відповідність та доцільність застосованих методів дослідження	4	
системність викладу матеріалу, відсутність повторів, логічних помилок	4	
ступінь самостійності роботи (відсутність академічного плагіату), наявність посилань	5	
наявність елементів наукової новизни	4	
теоретична обґрунтованість основних положень кваліфікаційної роботи, що підтверджені підібраним та систематизованим фактичним і статистичним матеріалом	4	
використання та опанування сучасної літератури, чинних нормативно-правових актів; правильність розрахунків, застосування методів статистичного аналізу тощо.	4	
Разом	30	

Рецензент _____
(підпис)

Олеся ФЕДОРОВА, к.філ.н, доцент
(ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання)

30 листопада 2023 р.

Протокол аналізу звіту подібності науковим керівником

Заявляю, що я ознайомився (-лась) з Повним звітом подібності, який був згенерований Системою виявлення і запобігання плагіату щодо роботи:

Автор: Анна Коломієць

Співавтор:

Назва: Комп'ютерне тестування як засіб контролю освітніх досягнень старшокласників у вивченні англійської мови

Науковий керівник:

Підрозділ: КНРА

Коефіцієнт подібності 1: 18.6%

Коефіцієнт подібності 2: 4.5%

Мікропробіли: 15

Заміна букв: 4

Інтервали: 0

Білі знаки: 0

Дата створення звіту: 2023-11-22 09:42:53.0

Після аналізу Звіту подібності констатую наступне:

Запозичення, виявлені в роботі є законними і не є плагіатом. Рівень подібності не перевищує допустимої межі. Таким чином робота незалежна і приймається.

Запозичення не є плагіатом, але перевищено граничне значення рівня подібностей. Таким чином робота повертається на доопрацювання.

Виявлено запозичення і плагіат або навмисні текстові спотворення (маніпуляції), як передбачувані спроби укриття плагіату, які роблять роботу невідповідною вимогам законодавства (Ст. 32. ЗУ Про вищу освіту, пункт 3.1, Ст. 42. ЗУ Про освіту) та вимог НАЗЯВО (Критерій 5), а також кодексу етики і процедур. Таким чином робота не приймається.

Обґрунтування:

Дата

експерт

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ТА ФІЛОЛОГІЇ

Форма навчання: денна

Кафедра: іноземних мов

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

КОМП'ЮТЕРНЕ ТЕСТУВАННЯ ЯК ЗАСІБ КОНТРОЛЮ ОСВІТНІХ ДОСЯГНЕНЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Виконала: студентка 2 курсу
спеціальності 014 Середня освіта (Мова і
література (англійська))

Анна КОЛОМІЄЦЬ

(ім'я та прізвище)

Керівник: **к.пед.н., доцент**
Людмила ЗАКРЕНИЦЬКА
(ім'я та прізвище)

Рецензент: **к.пед.н., доцент**
Олеся ФЕДОРОВА
(ім'я та прізвище)

Хмельницький – 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	.....
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУВАННЯ.....	8
1.1. Комп'ютерний тест в міждисциплінарному вимірі.....	8
1.2. Типологічні характеристики комп'ютерного тесту.....	14
1.3. Методичні засади створення комп'ютерних тестів.....	23
Висновки до 1 розділу.....	30
РОЗДІЛ 2. ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУВАННЯ ЯК ЗАСОБУ ВИМІРЮВАННЯ ОСВІТНІХ ДОСЯГНЕНЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	32
2.1. Тестові технології оцінювання складників іншомовної комунікативної компетентності.....	28
2.2. Організація навчального тестування з використанням сервісу LearningApps.....	38
2.3. Підсумковий контроль методом тестування на освітній платформі «Всеосвіта».....	46
Висновки до 2 розділу.....	54
ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61
ДОДАТКИ.....	67

ВСТУП

Актуальність дослідження. Метою навчання іноземної мови у старшій школі є формування в учнів іншомовної комунікативної компетентності у межах сфер і тем, окреслених навчальною програмою. Готовність старшокласників до іншомовної міжкультурної комунікації забезпечують єдністю усіх компонентів навчального процесу, які перебувають у тісному взаємозв'язку і впливають один на одного. Так, цілі навчання визначають його зміст, а вибір методів залежить від мети і змісту навчання. Важливу роль у досягненні навчальних цілей відіграє контроль за якістю знань, умінь і навичок, а також спонукання учнів до самоконтролю. Пошук ефективних засобів вимірювання та контролю навчальних досягнень здобувачів освіти усіх рівнів завжди було одним із першочергових завдань педагогічної теорії й практики.

Значна кількість зарубіжних та вітчизняних дослідників, методистів, учителів, вважають, що одним із найефективніший засобів контролю освітніх досягнень з іноземної мови є тестування. Така висока оцінка тестової системи контролю є цілком виправданою, адже вона дозволяє досить об'єктивно та у короткий проміжок часу визначити рівень компетентнісних досягнень учнів. Окрему увагу варто приділити комп'ютерному тестуванню іншомовної комунікативної компетентності, яке за останні роки набуло такої популярності, що виявилось у виокремленні нової динамічної галузі методики навчання іноземних мов.

Ступінь дослідженості проблеми. Підтвердженням цьому є численні наукові статті, монографії, навчально-методичні посібники тощо, присвячені проблемі застосування тестових та комп'ютерних технологій у процесі вивчення та контролю навчальних досягнень з іноземної мови. Перш за все, зазначимо, що вагома частина цих праць присвячена таким загально-педагогічним питанням, як-от: технологія проектування комп'ютерних тестів (В. Фетісов); класифікація педагогічних тестів, опрацювання результатів

тестування, правила складання тестових завдань (Л. Кухар, В. Сергієнко, М. Малежик, Т. Сіткар); складання тестових завдань, надійність та оптимізація тестів для комп'ютерного тестування знань (Ю. Жарких, С. Лисоченко, Б. Сусь, О.Третяк.); організаційні проблеми розробки і застосування технологій комп'ютерного тестування у вищій школі для контролю знань студентів (І. Петрицин, О. Петрицин.); основні психолого-педагогічні проблеми комп'ютерного тестування та проблеми, пов'язані з підготовкою особистості студента до самостійної роботи у процесі дистанційного навчання (О. Герасимчук).

Заслуговують на увагу розвідка Т. Тарнавської щодо огляду результатів наукових досліджень у галузі застосування комп'ютерних методів оцінювання знань у вищій освіті та стаття Є. Плотнікова й Т. Ларіної, яка висвітлює розвиток галузі використання комп'ютерних технологій для тестування іншомовних комунікативних компетентностей. Цінним для нашого дослідження є поданий анотований огляд публікацій зазначеної тематики у провідних наукових виданнях з методики навчання іноземних мов за період з 2010 до 2019 років.

Щодо досліджень проблеми комп'ютерного тестування як засобу вимірювання досягнень у вивченні іноземної мови, то варто, на нашу думку, виокремити праці, в яких відображені такі важливі аспекти, як-от: значення і місце комп'ютерних технологій у процесі вивчення та контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час вивчення іноземної мови (С. Петренко, Н. Назаренко); методологічні засади тестування як ефективного та прозорого засобу контролю в навчанні іноземної мови в технічних ЗВО (О. Приходько, І. Якушенко); сутнісні характеристики тестів як ефективного засобу контролю знань студентів у процесі вивчення іноземних мов у немовних вищих навчальних закладах (Т. Саварин, І. Бекус); тестування з іноземної мови як засіб діагностики та контролю при організації та реалізації диференціації навчання в немовному ВНЗ (С. Мединська); підвищення ефективності вимірювання знань англійської мови у слухачів мовних курсів

за допомогою залучення комп'ютерного тестування (М. Захарчук, Р. Васьків).

Як бачимо, переважна кількість наукових праць зосереджена на дослідженні окресленої проблематики у вищій ланці освіти. Натомість, обґрунтування технологій оцінювання компетентнісних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти представлені фрагментарно (П. Лузан, О. Лапа, Т. Пащенко, І. Мося, Н. Ваніна, О. Ямковий). Практично відсутні в науково-методичній літературі дослідження проблеми комп'ютерного тестування з англійської мови учнів середньої і старшої школи.

Застосування комп'ютерного тестування в умовах дистанційного та змішаного навчання не має альтернатив. Понад те, Український центр оцінювання якості освіти має намір перейти до комп'ютерного тестування вступників до закладів вищої освіти. Ці обставини підсилюють необхідність запровадження практики комп'ютерного тестування як методу оцінювання навчальних досягнень старшокласників з іноземної мови на постійній основі.

Загалом в дослідженнях комп'ютерного тестування як методу оцінювання уже сформовано науковий апарат цієї галузі, її роль в освітньому процесі, запропоновано різноманітні системи тестів з рекомендаціями щодо їх укладання, змістового наповнення, апробації тощо. Попри це, застосування комп'ютерних технологій для оцінювання та контролю навчальних досягнень

старшокласників з іноземної мови поки що дещо затримується в часі та проводиться безсистемно. З-поміж причин цього явища найбільш очевидними, на нашу думку, є такі, як-от:

- помилкове переконання вчителів про неможливість поєднувати комп'ютерне тестування з іншим формам педагогічного контролю;
- складність створення відповідної бази тестових завдань для контролю рівня знань, умінь та навичок з предмета;
- відсутність тісної співпраці між учителями, програмістами, розробниками програмних засобів;

– відсутність фінансового забезпечення напрацювань тощо.

Об’єкт дослідження: вимірювання освітніх досягнень старшокласників з англійської мови із застосуванням тестових технологій оцінювання.

Предмет дослідження: оцінювання складників іншомовної комунікативної компетентності учнів старших класів методом тестування на освітніх онлайн-платформах.

З огляду на окреслені освітні проблеми та потреби, **метою нашого дослідження** є конструювання на базі освітніх онлайн-сервісів та апробація системи тестових завдань для контролю навчальних досягнень старшокласників з англійської мови.

Досягнення мети зумовлює вирішення таких поставлених **завдань**, як-от:

1. Визначення ступеня розробленості питання застосування комп’ютерного тестування як методу педагогічного контролю.
2. Аналіз типологічних особливостей та методичних засад створення комп’ютерних тестів.
3. Дослідження особливостей конструювання тестових завдань для вимірювання рівня сформованості складників іншомовної комунікативної компетентності.
4. Розробка та апробація тестових завдань з англійської мови для учнів 10-х класів на освітніх платформах Learning Apps та Всеосвіта.

Методи наукового дослідження. Реалізація завдань дослідження відбувалась за допомогою таких загальнонаукових **методів**, як-от: *теоретичні* – системний аналіз вітчизняної та зарубіжної психолого-педагогічної й навчально-методичної літератури задля визначення ступеня розробленості досліджуваної теми, з’ясування сутності ключових понять; *синтез, порівняння, систематизація й узагальнення*, за допомогою яких виокремлено типологічні особливості та методичні засади створення

комп'ютерних тестів, виявлено особливості конструювання тестових завдань для вимірювання рівня сформованості різних складників іншомовної комунікативної компетентності; *емпіричні* – анкетування учнів 10-го класу з метою дослідження ефективності запропонованої системи комп'ютерних тестів; *метод кількісних підрахунків* – кількісний аналіз та інтерпретація отриманих результатів дослідження.

База проведення дослідження. Дослідницьку роботу було проведено у Требуховецькій ЗОШ I-III ступенів.

Теоретичне значення дослідження полягає у визначенні та обґрунтуванні ефективності методу тестування із застосуванням комп'ютерних технологій для організації попереднього та підсумкового контролю навчальних досягнень старшокласників з англійської мови.

Практичне значення дослідження. Урізноманітнення методів педагогічного контролю в системі шкільної іншомовної освіти, системне застосування комп'ютерного тестування як ефективного методу контролю освітніх досягнень старшокласників у вивченні англійської мови .

Апробація результатів дослідження. Матеріали дослідження було апробовано у одноосібній публікації в електронному збірнику наукових праць здобувачів освіти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії “Мова і школа”.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до них, загальних висновків, списку використаних джерел (52 найменування). Основний зміст дипломної роботи викладено на 60 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУВАННЯ

1.1. Комп'ютерний тест в міждисциплінарному вимірі

Розвиток методу тестування, на думку науковців В. Аванесова та М. Єфремової відбувався у два етапи: донауковий і науковий. Донауковий етап пов'язаний із виникненням перших держав у стародавньому Китаї, Греції, Римі. Так, в 2200-тих рр. до н.е. в стародавній Китайській імперії вперше була створена система випробувань для чиновників з елементами професійного відбору. В давньогрецьких державах тести допомагали відбирати людей для державних посад з кращими розумовими здібностями [15, с. 6].

Науковий етап методу тестів розпочався наприкінці ХІХ ст., коли на стику математики, статистики, психології, соціології, педагогіки й інших поведінкових наук сформувалася тестологія як окрема міждисциплінарна наука.

У психології поштовхом до вивчення індивідуальних психологічних відмінностей між людьми за допомогою кількісних методів стали дослідження англійського вченого Ф. Гальтона. У 1884 – 1885 роках він провів низку іспитів, обстеживши 9337 чоловік віком від 5 до 80 років а швидкість реакції, силу кисті, гостроту зору, здібності запам'ятовувати букви, розрізняти кольори тощо [25, с. 38]. Внеском Ф. Гальтона в розвиток теорії тестів можна вважати виокремлення таких трьох вихідних положень створення тестів, як-от: застосування серії однакових досліджень до великої кількості людей; статистичне опрацювання результатів; визначення еталонів оцінки.

Подальші дослідження в цьому напрямі розвинув американський психолог Д. Кеттелл, який розробив батареї інтелектуальних тестів і за допомогою тахистоскопа вимірював обсяг уваги та феномени антиципації [15, с. 7]. Вчений запропонував вважати тест засобом наукового дослідження з відповідними вимогами щодо його чистоти, а сам: однакові умови для всіх тестованих; обмеження часу тестування; відсутність глядачів (спостерігачів); наявність хорошого обладнання; наявність чітких однозначних інструкцій; статистичний аналіз результатів.

У 1905 році французький психолог А. Біне розробив шкалу для визначення рівня індивідуального розвитку дітей різного віку. Запропонований вченим термін «інтелектуальний вік», який досі застосовують, завдяки своїй очевидній простоті сприяв поширенню тестів інтелекту для дітей.

У 1916 р. у Стенфордському університеті Л. Термен створив удосконалений варіант шкали Симона-Біне, який одержав назву тесту Стенфорда-Біне. Подальший розвиток і модифікації цієї шкали пов'язані з прізвищами таких вчених, як-от: Л. Термен, М. Меррил, Е. Торндайк, Хеген, Сеттлер. Зокрема, всесвітньо відомий психолог, один із засновників педагогічної психології Е. Торндайк одним із перших займався конструюванням та впровадженням тестового контролю в американській школі. Першим стандартизованим педагогічним тестом, розробленим під керівництвом Е. Торндайка, був тест з арифметики М. Стоуна. У 1918 група американських психологів створила інтелектуальні тести для шкіл країни, які отримали назву «національні тести».

Загалом Е. Торндайк виокремлює такі три етапи, в які відбувалося запровадження тестування [15, с. 8]:

1. 1900-1915 – період пошуків (усвідомлення й початкове запровадження тестів пам'яті, уваги, сприйняття, запропонованих А. Біне, апробація тестів інтелекту).

2. 1915-1930 – бурхливий розвиток шкільного тестування (розроблення й запровадження багатьох тестів, накопичення досвіду, узагальнення результатів, отримання висновків щодо можливостей та обмежень тестування).

3. З 1931 року – сучасний етап розвитку шкільного тестування (пошуки підвищення об'єктивності тестів, створення безперервної освітньої системи тестової діагностики, створення нових, досконаліших засобів обробки результатів тестування, накопичення й ефективного використання діагностичної інформації).

Україна як складова частина Російської імперії, а згодом СРСР на початку ХХ ст. теж здійснювала перші спроби запровадження тестів у практику оцінювання і контролю в школі. Однак, у вітчизняній шкільній практиці 20-30-х років метод тестів у сприймали неоднозначно. Свідченням тому є висновок відомого українського рефлексолога, педагога, педолога О. Залужного про те, що питання вивчення дитини не вичерпує собою всіх педагогічних проблем і тому варто вважати за односторонню і цілком помилкову позицію американської педагогічної та психологічної преси, яка надмірно захоплюється тестуванням і майже зовсім не зупиняється на інших питаннях [25, с. 39]

У період сталінізму експериментальна педагогіка та психологія перебували у стані застою, адже тестологія поряд з іншими науками була оголошена ворожою й буржуазною. У 1936 році були ліквідовані не лише інтелектуальні тести, а й тести успішності. У 30-50 роки ХХ століття тести використовували переважно у сфері психологічних досліджень на обмежених контингентах учнів, зазвичай послуговуючись зарубіжними зразками. Спроби відродити тестування в 70-х роках були невдалими. Не вдалося Міністерству освіти України й ефективно організувати тестування успішності випускників загальноосвітніх навчальних закладів у 1993-1994 роках.

Здобуття нашою державою незалежності започаткувало новий етап у розвитку тестології, справжнім проривом у якому стало впровадження зовнішнього незалежного оцінювання в систему загальної середньої освіти. Обговорення результатів ЗНО 2008-2010 років, а також численні соціологічні опитування різних учасників тестування дали підстави стверджувати, що зовнішнє незалежне оцінювання загалом виправдало очікування більшості з випускників щодо забезпечення справедливості в доступі до вищої освіти [11, с. 15]. Як зазначають Кашина Г., Сергієнко В., проведене в останні роки незалежне оцінювання якості освіти однозначно свідчить про важливість зовнішнього оцінювання як для отримання об'єктивних даних про якість національної системи освіти, так і для сертифікації реального рівня розвитку кожного учня. Аналіз досвіду вступної кампанії до українських ЗВО також доводить, що введення ЗНО сприяло позитивним зрушенням в забезпеченні рівного доступу громадян до вищої освіти на засадах об'єктивності і справедливості [11, с. 21]. Попри звинувачення у підробці близько 2000 результатів ЗНО, починаючи з 2008 року, висунуті в 2015 році генпрокурором України проти Українського центру оцінювання освіти [30], зовнішнє незалежне оцінювання можна все-таки вважати вагомим фактором у подоланні корупції в освіті.

Уже не одне десятиліття поспіль в Україні, як і в багатьох країнах, тестування ефективно застосовують там, де необхідно перевірити формальні знання у великій кількості людей (правила дорожнього руху, техніка безпеки, іноземна мова тощо). Стрімкий розвиток нових комп'ютерних технологій у другій половині ХХ століття позначився і на тестуванні, зробивши його більш технологічно досконалим. Сьогодні така технологічна форма автоматизованого контролю з керованими параметрами якості лежить в основі чинних інноваційних систем контролю знань, умінь і навичок студентів у навчальному процесі. Тести розробляють із визначеними діагностичними властивостями та використовують за умови, якщо вони відповідають правилам тестології. Оцінку відповідності тестових матеріалів

нормативам у навчальному закладі надає служба внутрішньої сертифікації. Дотримання таких процедур забезпечує багатофункціональність тестів та можливість апеляцій щодо оцінки результатів тестування [2, с. 18].

На думку деяких авторів публікацій, функція моніторингу більше відповідає сутності педагогічного тестування, аніж функції контролю і діагностика. Адже, об'єднуючи в собі обидві функції, моніторинг забезпечує контролювальні дії за навчальним процесом у динаміці, відслідковує рівень засвоєння студентами навчального матеріалу від вхідного рівня до рівня вимог відповідної компетентності [2, с. 19].

Вітчизняні науковці наголошують на беззаперечному приматові комп'ютерного тестування над іншими формами контролю навчальних досягнень здобувачів освіти, виокремлюючи низку істотних переваг. Зокрема, застосування сучасних інноваційних технологій у процесі тестування дає змогу використовувати такі унікальні можливості комп'ютерів, як-от: градація індивідуальних завдань залежно від рівня складності; швидке групування, зберігання, сортування значного обсягу інформації; можливість фіксувати й аналізувати відповіді, контролювати час, що витрачається на виконання певного завдання; можливість давати рекомендації з кожного завдання, виявляти прогалини у знаннях тощо [4]. Булах І. Є. [18] зауважує, що комп'ютерне тестування дає можливість реалізувати такі основні дидактичні принципи як-от: принцип індивідуального характеру перевірки й оцінки знань; принцип системності контролю; принцип тематичності; принцип диференційованої оцінки успішності навчання; принцип однаковості вимог.

До переваг комп'ютерного тестування також належать точність і швидкість автоматизованого підрахунку результатів, що дозволяє значно заощадити навчальний час; мінімізація суб'єктивного фактору і більша об'єктивність підсумкової оцінки; можливість збереження відповідей за результатами тестування у пам'яті автоматизованої комп'ютерної системи, що сприяє проведенню комплексного аналізу навчальних досягнень як усієї

групи, так і окремих учнів; розвиток активності і уваги, рефлексії навчальної діяльності, учнівської автотомії, відповідальності за власне навчання [8;19; 20; 33].

Як зазначає С. І. Мединська [14, с. 81], однією з переваг тестування вважають також низький порівняно з традиційними формами контролю рівень стресу. Однак, на думку дослідниці, іноземної мови це не завжди стосується, адже під час реального спілкування з носієм мови перешкодою стає не мовний, а психологічний бар'єр, який виявляється в страхіві спілкуватися іноземною мовою, допускати помилки чи невпевнено в очах співрозмовника. Застосування тестового контролю на постійній основі забезпечує отримання результатів рівня іншомовної комунікативної компетентності в «штучному» середовищі, сприяючи формуванню в учнів хибної самооцінки тих умінь і навичок, які вони насправді можуть застосувати на практиці.

Попри численні переваги комп'ютерного тестування, учені констатують і наявність певних проблемних моментів, пов'язаних із відсутністю безпосереднього контакту між вчителем і учнями. Це підвищує ймовірність впливу випадкових факторів на результат оцінювання, вгадування відповіді. Понад те, застосування цього виду тестового контролю унеможливорює оцінювання у повному обсязі творчих здібностей учнів, а також може частково обмежувати глибинність і всебічність розуміння теми або предмета [19].

Суттєвими недоліками комп'ютерного тестування С.І. Мединська [14, с. 82] вважає його обмеженість лише окремими видами завдань і те, що воно не враховує такі індивідуальні психологічні особливості учнів, як швидкість мислення та особливості уваги, тим самим не надаючи можливості виконувати завдання за рівних умов, що знижує валідність результатів.

До причини, через які тести не завжди можуть служити основною формою діагностики успішності навчання, науковці відносять також

відсутність пояснення помилки, запам'ятовування правильної відповіді, недостатню комп'ютерну грамотність [20, с. 112].

Попри певні недоліки, можливості, які відкривають тестові технології, роблять їхнє використання у навчанні іноземної мови цілком виправданим. Однак, варто пам'ятати, що методом тестування можна перевірити лише обмежену частину знань, умінь, навичок, а також те, що він не може цілком замінити інші методи перевірки.

1.2. Типологічні характеристики комп'ютерного тесту

Детальне вивчення понятійного апарату теорії педагогічних вимірювань виявило неоднозначність у підходах теоретиків і практиків до розуміння поняття «тест». Так, у його сутність вкладають як сам метод дослідження, так і засіб вимірювання. Для розрізнення цих двох вимірів зазначеного поняття, Ляшенко О. пропонує вживати термін «тест» в значенні засобу вимірювання (інструменту оцінювання), а «тестування» – для характеристики його як методу дослідження (процедура оцінювання) [28].

Як правило, у сучасній педагогічній літературі метод тестів інтерпретують як стандартизовані завдання, за результатами виконання яких роблять висновок про фізіологічні та особистісні характеристики, а також знання уміння та навички. При окресленні поняття педагогічного тесту, ми будемо керуватися дефініцією Ляшенка О. про систему тестових завдань, упорядковану за певною логікою (стратегією) їх подання, яка забезпечує інформативність оцінювання рівня і якості освітніх результатів, здобутих учнями в навчальному процесі [28].

Існує безліч підходів до класифікації тестів відповідно до їхньої мети, особливостей побудови, стилю подання, форми викладу тощо. Так, В. Маккол поділяє тести на педагогічні і тести для визначення рівня розумового розвитку [15, с. 8]. Залежно від мети застосування та місця у навчальному процесі, розмежовують тести навчальні й контрольні. Навчальні тести, які

застосовують на всіх етапах роботи, дають змогу відстежити рівень володіння матеріалом, виявити прогалини в знаннях, уміннях, навичках, спрямувати учнів на усунення недоліків у підготовці. Перевіряти такі тести можуть самі учні. Контрольні тести мають комплексний характер, тобто перевіряють компетентності учнів в межах одного або кількох тематичних блоків [13, с. 95]. Системне застосування тестового контролю на всіх етапах навчальної діяльності передбачає розрізнення таких його видів, як-от: діагностичне, поточне, тематичне, підсумкове. Під час тематичного тестування перевіряють компетентності, що відображають лише певну частину навчальної програми і є обов'язковими для перевірки. Деякі компоненти компетентності перевіряють тільки під час поточного контролю. У підсумковому контролі застосовують завдання, відповіді на які вимагають знання більшості або всіх тем, вивчених протягом чверті, семестру, або року.

Серед способів проведення тестування можна виділити як найбільш вживані паперовий і комп'ютерний [12, с. 85]. Комп'ютерні тестів, у свою чергу, поділяють на лінійні та адаптивні. Лінійний тест – це повноцінний іспит, під час якого комп'ютер підбирає різні запитання без урахування рівня успішності того, кого тестують. Зазвичай він складається з повного набору тестових запитань – від найпростіших до найскладніших. Лінійний тест належить до традиційних тестів, голова мета якого полягає у швидкому та якісному порівнянні компетентностей якомога більшої кількості тестованих. Ще до більшої економії часу тестування, разом із підвищенням його якості і об'єктивності, приводить індивідуалізація контролю. Адже, як слушно зауважує Федорук П. [31, с. 120], не варто давати легкі завдання учню з високим рівнем підготовки через високу імовірність правильної відповіді та відсутність потенціалу для розвитку. Аналогічно, через високу ймовірність неправильної відповіді та, як результат, зниження мотивацій до навчання, не слід давати важкі завдання слабкому учню. На відміну від лінійного, адаптивний тестовий контроль знань застосовує регулювання складності і кількості завдань, залежно від відповідей тестованих. Такий алгоритм значно

підвищує точність вимірів і мінімізує час індивідуального тестування, проте і вимагає більшої затрати часу на попереднє випробування всіх завдань, визначення міри їхньої складності, створення банку завдань і спеціальної програми. На рисунку 1. 1. подаємо власну класифікацію тестів.

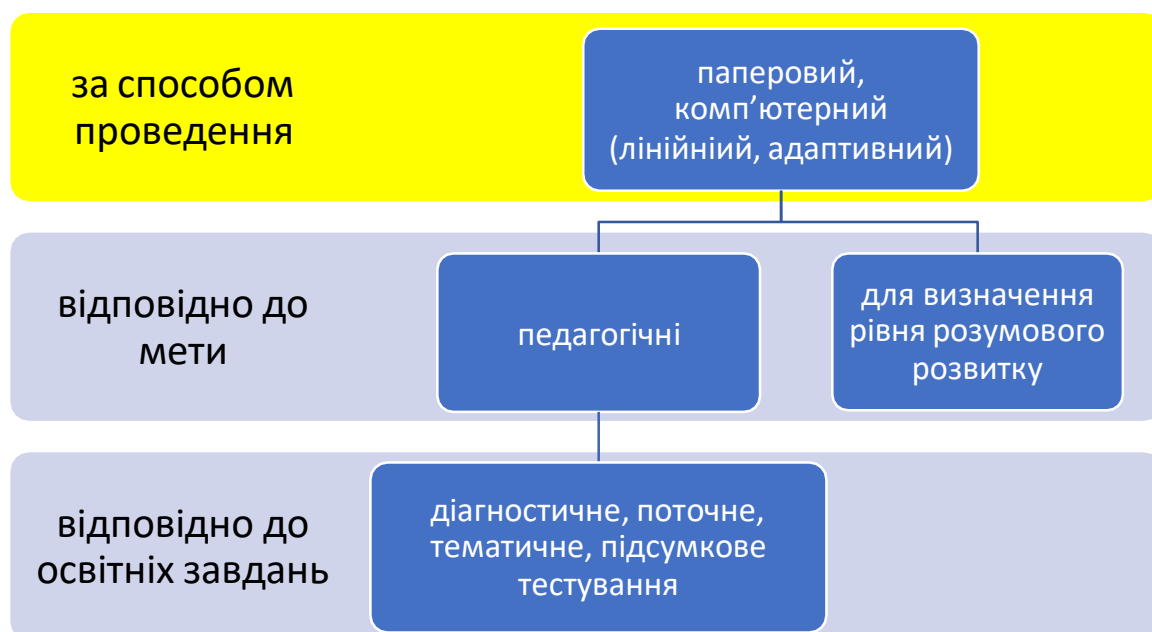

Рис. 1. 1. Класифікація тестів.

Зміст тесту науковці визначають як оптимальне відображення навчального матеріалу в системі тестових завдань [31, с. 122]. За окремими дослідженнями [18], загалом налічують понад сорок форм тестових завдань, які класифікують на кілька груп. Найбільш поширеними серед них є такі, як-от:

- 1) завдання закритої форми (з множинним вибором однієї чи декількох правильних відповідей);
- 2) завдання відкритої форми (з короткою або розгорнутою відповіддю та на доповнення);
- 3) завдання на встановлення відповідності;

4) завдання на встановлення правильної послідовності.

Розглянемо особливості цих найпоширеніших в педагогічній практиці чотирьох типів завдань.

Завдання закритої форми складаються з основної конструктивної частини, в якій формулюють сутність проблеми, і набору готових відповідей, серед яких одна або більше є абсолютно правильними [28, с. 21]. Цей тип завдань досить широко застосовують у вітчизняній і зарубіжній практиці педагогічних вимірювань завдяки таким його перевагам, як-от: швидкість виконання, зручність у підрахунку правильних відповідей, універсальність. Поряд із перевагами, безперечно, ці завдання мають і недоліки, першочерговим з яких є ймовірність угадування. Однак, існують і способи боротьби з цією вадою за допомогою спеціальних математичних методів нівелювання ефекту вгадування. Списування і добору відповідей навмання можна уникнути за допомогою таких способів, як-от: підготовка різних варіантів рівноцінних тестів, перемішування одного і того ж набору завдань усередині групи, обмеження в часі. Добре підібрані дистрактори (неправильні або неповні варіанти відповідей) також знижують ймовірність угадування, позаяк неправильні відповіді нерідко здаються правдоподібнішими за правильні. Понад те, можна включити до дистракторів варіанти, які свідчать про явну невідповідність в цій темі або випадковий вибір відповіді. За такі відповіді нараховують «штрафні» бали, про що учнів потрібно попередити перед початком тестування [13, с. 108].

Інколи в завданнях закритої форми можна зустріти формат з кількома правильними відповідями. Такі завдання доречні, коли учневі треба вказати кілька ознак, що характеризують певне поняття. Автори посібника [29] не рекомендують формулювати завдання таким чином, щоб учень повинен був вказати варіанти, які не відображають ознаки поняття, тобто, які є неправильними.

Аби формулювання завдань закритої форми було коректними і досконалыми, необхідно дотримуватись певних вимог, частина з яких мають рекомендаційний характер, а частина – є обов'язковими для виконання.

По-перше, необхідно уникати будь-якої багатозначності та нечіткості формулювань завдань. У них не має бути будь-якої додаткової непотрібної інформації стосовно викладу суті проблеми.

По-друге, завдання має бути коротким, складатися, як правило, з одного речення довжиною до десяти слів, мати просту синтаксичну структуру.

По-третє, основна частина змісту повинна максимально стисло викладати суть проблеми і містити ключові слова, з якими пов'язані готові відповіді. Усі відповіді мають бути граматично узгоджені з основною частиною завдання.

По-четверте, всі відповіді повинні бути приблизно однакової довжини, не мати повторів однакових слів.

По-п'яте, розміщення правильної відповіді здійснюють у випадковому порядку, а її місце варіюється таким чином, щоб для різних завдань частота вибору одного й того ж номера (літери) правильної відповіді загалом у тесті була однаковою.

По-шосте, з тексту слід прибрати всі вербальні асоціації, які допомагатимуть вибору правильної відповіді на основі вгадування.

По-сьоме, всі дистрактори мають бути однаково і правдоподібними.

По-восьме, жоден дистрактор не повинен бути частково правильною відповіддю за певних додаткових умов, не зазначених у тексті. Серед неправильних відповідей не має бути також таких, що впливають одна з одною.

По-дев'яте, відповідь на одне завдання не повинна бути ключем до правильної відповіді в іншому завданні, тобто не слід дистрактори з одного завдання запозичувати в якості відповідей для інших завдань.

По-десяте, якщо під час апробації тесту з'ясовують, що окремі дистрактори ніхто не обирає, їх слід замінити чи удосконалити [29, с. 27-28].

Завдання відкритої форми не містять готових відповідей, а вимагають від учнів вільного конструювання і запису відповіді в стислому чи розгорнутому вигляді. Цей тип завдань має перевагу перед завданнями закритої форми передусім у тому, що практично виключають можливість вгадування. Тим часом при конструюванні змісту завдань відкритої форми існує проблема, пов'язана з важкістю знайти той еталон, в якості якого виступатиме найбільш правильна відповідь. Вимогами до тестового завдання відкритої форми є такі, як-от: націленість кожного завдання на одне доповнення (відповідь); розташування доповнення наприкінці запитання, оскільки що ближче до кінця запитання воно розташоване, то краще сприйняття сутності завдання [32, с. 17].

Завдання на встановлення відповідності застосовують для поточного, контролю та для самостійної роботи. Під час тестування потрібно знайти пари, що логічно пов'язані між собою (слово – визначення, тлумачення; слово – переклад; слово – зображення тощо).

При конструюванні завдань такого формату слід дотримуватись певних правил:

1. Інформація може бути подана як у текстовому, так і графічному вигляді. Кожний елемент має бути пронумерований цифрами або літерами.
2. Перелік елементів у першому стовпчику має складатися з однорідних елементів, їхня кількість може бути довільною, але бажано не перевищувати п'яти.
3. Задля уникнення можливого пасивного додавання останнього запитання до останньої, ще невикористаної відповіді, кількість відповідей має бути хоч би на одну більше кількості питань.
4. Відповіді рекомендують розміщувати у логічній, алфавітній, цифровій або хронологічній послідовності.

5. Інструкція повинна чітко вказувати на принцип підбору відповідей, а також на можливість використання конкретної відповіді один раз або кілька разів.

6. Усі завдання необхідно розташовувати на одній сторінці [32, с. 23].

Завдання на встановлення правильної послідовності є різновидом завдань на відновлення відповідності. В навчанні англійської мови їх застосовують задля перевірки вміння встановлювати логічні зв'язки між частинами тексту.

Відповідно до принципу збільшуваної складності, науковці об'єднують найбільш вживані формати тестових завдань в три такі групи, як-от: репродуктивні, конструктивні, творчі [1, с. 199].

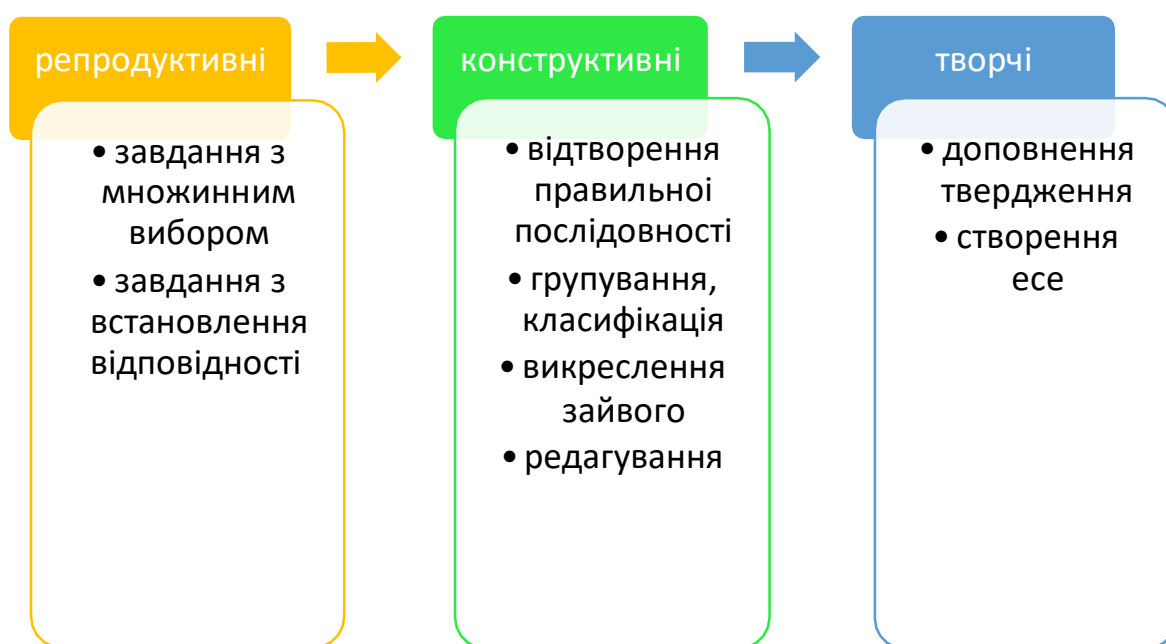

Рис. 1.2. Групи форматів тестових завдань

Науковець Авраменко О. В визначає комп'ютерну модель педагогічного тестування як схему структури бази завдань, вибірки завдань із бази та оцінювання результатів тестування, а також виокремлює такі комп'ютерні моделі, як-от: лінійні, ієрархічні та мережні [5, с. 274]. Назви

моделей визначені структурною організацією бази даних. Особливості цих моделей представлені на рисунку 1. 3.

лінійні	ієрархічні	мережні
• база зі скінченної кількості завдань, які є рівноправними; • кожне завдання має вагу; • комбінування випадкової вибірки завдань із строгою послідовністю	• база зі скінченної кількості завдань, яку упорядковують за зростанням ваг завдань; • вибірка із бази підпорядковується встановленому порядку: за зростанням або спаданням ваг	• база зі скінченної кількості завдань; • встановлення зв'язків між парами; • вибірка завдань в залежності від встановлених зв'язків

Рис. 1. 3. Особливості комп'ютерних моделей педагогічного тестування.

Лінійні моделі є найпростішими та найпоширенішими. Вони дозволяють здійснити паралельний вибір однакових за складністю завдань, що забезпечує досить високу надійність результатів. На основі лінійних моделей реалізують усі відомі класичні моделі педагогічного тестування.

Відповідно до Федорука П. І. [31], традиційний тест є єдністю щонайменше таких трьох систем, як-от: змістовна система знань навчальної дисципліни, яку перевіряють; формальна система завдань зростаючої складності; статистичні характеристики завдань і результатів

Класичним представником традиційних тестів є навчальний тест, який дослідник визначає як систему завдань визначеного змісту, зростаючої складності, специфічної форми, що дозволяє якісно й ефективно виміряти рівень і оцінити структуру підготовленості учнів [31, с. 116]. На думку

науковця, традиційний навчальний тест варто розглядати з двох сторін: як метод педагогічного виміру і як результат застосування тесту. Обидва ці критерії характеризують тест з різних сторін і доповнюють один одного. Головною метою традиційного тесту є порівняння знань якомога більшої кількості трестованих за допомогою мінімальної кількості завдань, швидко, якісно і з найменшими витратами. До традиційних тестів Федорук П. І. відносить тести гомогенні і гетерогенні.

Гомогенний тест є системою завдань зростаючої складності, специфічної форми і визначеного змісту, створеною здебільшого для перевірки знань, умінь, навичок учнів з однієї навчальної дисципліни.

Гетерогенний тест є системою завдань зростаючої складності, специфічної форми і визначеного змісту, створеною з метою виміру рівня підготовленості учнів з декількох навчальних дисциплін. Часто такі тести містять і психологічні завдання для оцінки рівня інтелектуального розвитку. Зазвичай гетерогенні тести використовують для комплексної оцінки випускника шкіл, добору абітурієнтів при прийомі у вузи, оцінки особистості під час прийому на роботу [31, с. 119].

Узагальнювальну діагностику рівня знань і вмінь студентів визначають також за допомогою інтегративного тесту, сформованого із завдань наростаючої складності двох і більше дисциплін. Тестування виконують на підсумкових видах контролю – заліках, іспитах із професійноорієнтованих дисциплін, державних іспитах за спеціальністю. Перевага інтегративного тесту перед гетерогенним виявляється в більшій змістовності інформативного матеріалу кожного завдання [2, с. 21].

Актуальним напрямом сучасної організації тестового контролю є його індивідуалізація. З цих міркувань заслуговують на увагу ієрархічні та мережні моделі, адже вони є основою для реалізації елементів адаптивного контролю. Адаптивний тест – це варіант автоматизованої системи тестування із заздалегідь відомими параметрами складності і здатністю кожного завдання, що диференціює. Наразі вчені виокремлюють такі три типи

адаптивного тестування, як-от: пірамідальне, flexilevel-контроль, stradaptive. Під час пірамідального тестування, при відсутності попередніх оцінок всі отримують завдання середньої складності і вже потім, в залежності від відповіді, отримують легше або важче завдання. Другий тип – flexilevel-контроль починається з рівня складності, який обирає сам тестований, з поступовим наближенням до реального рівня знань. Третій тип – stradaptive (від англ. *stratified adaptive*), проводяться за допомогою банку завдань, розділених за рівнями складності. За правильної відповіді, наступне завдання беруть зі складнішого рівня, за неправильної – з легшого [31, с. 121].

Типологічні характеристики тестів, безумовно, свідчать про доцільність їх використання в навчальному процесі, однак надмірне тестування без критичного осмислення різних його аспектів може привести до втрати об'єктивної оцінки його навчальної цінності і навіть нашкодити викладанню іноземної мови.

1.3. Методичні засади створення комп'ютерних тестів

Професійно розроблені тести дають можливість не лише об'єктивно й достовірно оцінити навчальні досягнення учнів, а й ефективно використати отримані результати для вдосконалення якості їхньої загальноосвітньої підготовки. Кожен вчитель в змозі самостійно створити якісний педагогічний тест за умови дотримання певних критеріїв і процедур.

До критеріїв оцінки якості тесту традиційно належать такі його ознаки як-от: валідність, об'єктивність, надійність, точність.

Валідність педагогічного тесту характеризує відповідність результатів тесту меті та вимогам тестового оцінювання. Відповідно до визначень декількох дослідників, валідність – це придатність інструменту, процедури та результатів вимірювання для тієї мети, заради чого проводилося тестування [Луза, с. 30]. Отже, валідність педагогічного тестування – це

комплексна характеристика, яка визначається такими функціональними складниками, як-от: валідність методу та валідність тесту [І. Булах, Л. Кухар, В. Сергієнко].

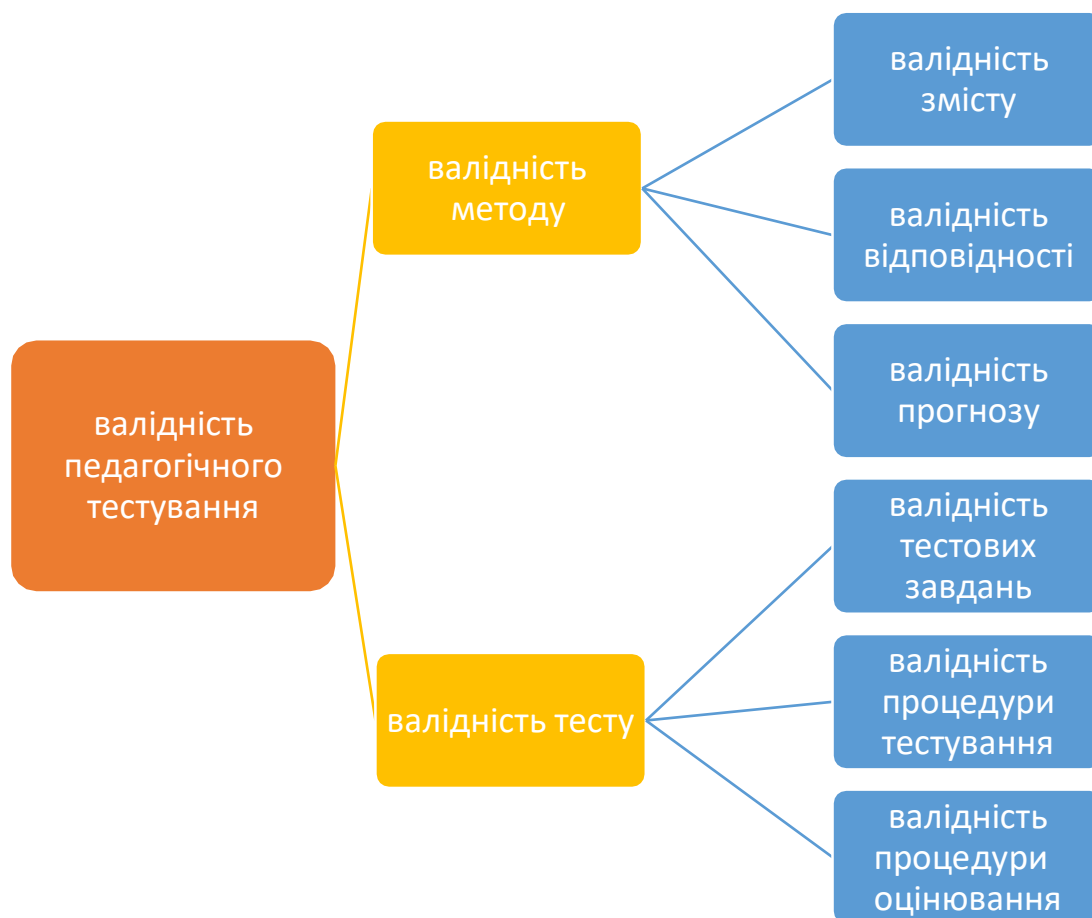

Рис. 1.3. Складники валідності педагогічного тестування за І. Булах, Л. Кухар, В. Сергієнко

Критерій валідності методу встановлює, чи застосований спосіб вимірювання дає статистично значущі результати для оцінювання рівнів навчальних досягнень учнів. Щоб сформулювати чіткіше уявлення цього критерію, наведемо приклад невалідного тесту, що не вимірює компетентності, які було визначено метою тестування. У вимірюванні результатів навчання ми послуговуватимемось різнорівневою таксономією Б. Блума, яку вважають найбільш технологічною в теорії педагогічних вимірювань. Відповідно до Б. Блума існує шість послідовних рівнів засвоєння змісту освіти: знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез,

оцінка. Кожен наступний рівень є складнішим і передбачає освоєння попередніх. Невалідним може бути тест, до складу якого входять занадто легкі або дуже складні завдання. Наприклад, якщо метою тестування є вимірювання освітніх результатів рівня «застосування» (за таксономією Б. Блума), то і тестові завдання мають відповідати такому рівню. Тобто, такі тестові завдання не можна правильно виконати засобами пізнавальної діяльності більш низького рівня («знання» чи «розуміння»).

Створення привабливих і якісних тестових завдань різних когнітивних рівнів вимагає від вчителя знання особливостей цих завдань, а також застосування творчого підходу.

Рис. 1.4. Особливості завдань різних когнітивних рівнів.

Валідність тестового завдання – це критерій, який включає складність та розподільчу здатність тестового завдання. Складність тестового завдання визначає, наскільки конкретне тестове завдання було посильним для осіб, які тестувалися, наскільки воно було важким для виконання. Розподільча здатність показує, наскільки добре результати його виконання

диференціюють тестованих за рівнями навчальних досягнень. Якщо всі тестовані показують високий позитивний результат, то в ньому немає сенсу [15, с. 33].

Окрім функціональних складників тесту (валідність методу та валідність тесту) важливим для забезпечення валідності педагогічного тестування є дотримання певних правил стосовно процедури контролю, які ґрунтуються на положеннях психології тестування. Зокрема, учні мають бути впевнені, що тестовий іспит є об'єктивнішим в порівнянні з іншими методами перевірки. Варто попередити, що завдання можна виконувати у будь-якій послідовності. Слід наголосити на часових обмеженнях виконання тесту та на конфіденційності тестування. Доцільно звернути увагу учнів на низьку ймовірність випадкового вгадування, максимально скоротити терміни підрахунків індивідуальних оцінок. Після кожного контрольного заходу слід переглядати структуру тестів. Незалежно від способу тестування, кожен учень має мати можливість ознайомитися з власними оцінками, помилками тощо [15, с. 34].

Наступним критерієм оцінювання якості тестування, який показує, наскільки мінімізовано вплив суб'єктивних факторів, є об'єктивність. Незалежність результатів тестування від педагогічних працівників досягають шляхом дотримання таких вимог, як-от:

- стандартизація умов проведення вимірювання (регламентовані процедури складання тесту і відбору валідних тестових завдань);
- уніфіковані процедури вимірювання й оцінювання результатів, статистичними методами обробки та інтерпретації отриманих даних;
- ретельна фіксація даних, їхній аналіз, накопичення та збереження [15, с. 37].

Ішим показником якості й ефективності педагогічного тестування є його надійність, яку визначається ступенем стійкості результатів при повторних вимірюваннях за допомогою того ж тесту або його рівноцінної

заміни [15, с. 37]. Тобто, повторне виконання тесту одним і тим же студентом має давати практично однакові результати. Надійність вимірювання залежить від об'єктивності процедур тестування, параметрів інструменту вимірювання та стабільності характеристики, що вимірюється.

При конструюванні тестових завдань науковці радять дотримуватись таких основні вимог:

- зміст тесту має бути добре впорядкованим за обсягом інформації, рівнем засвоєння, структурою знань;
- завдання має бути сформульовано так, щоб воно продукувало правильну відповідь;
- зміст завдання має бути обмеженим $7^{±2}$ порціями інформації, оскільки в короткочасній пам'яті людина може утримувати саме таку її кількість;
- зміст тестового завдання учні мають сприймати вже після першого читання;
- в основі тестового завдання має лежати істинне твердження;
- у змісті завдання не повинно бути суперечливих думок, положень;
- загальний час на усвідомлення змісту та на виконання одного завдання не повинен перевищувати час, необхідний на його прочитування [15, с. 38].

Відповідно до Ляшенко О. [28; 29], конструювання педагогічного тесту відбувається у три етапи. На першому етапі визначають мету тестування залежно від типу оцінювання (формувальне, поточне, тематичне, підсумкове). Після визначення мети тестування обирають тип тесту та визначають підходи до його створення. Після цього здійснюють аналіз змісту навчального предмета чи окремої теми, виокремивши ті компетенції, які підлягатимуть оцінюванню. За результатами цього аналізу визначають тип

комп'ютерного тесту (лінійний чи адаптивний), тривалість його виконання та структуру (типи тестових завдань, їхня орієнтовна кількість).

На думку науковців [12, с. 104], час тестування не має перевищувати 40-50 хв. Саме такий проміжок часу називають академічною годиною – часом ефективної навчальної роботи, після якої необхідна перерва. Довжину тесту бажано обмежувати 50-60 завданнями, оскільки саме така кількість завдань спроможна забезпечити надійність тесту на рівні 0,9 із врахуванням того, що рівень втоми студента по завершенні тестування ще слабо впливає на результат.

Після специфікації тесту починається робота над створенням самих завдань. Завершенням цього етапу є фахова експертиза завдань і тесту загалом незалежними експертами (досвідченими учителями або іншими фахівцями). За результатами експертизи підготовлений тест допрацьовують і готують до первинної апробації.

Другий етап конструювання тесту починається з його експериментальної апробації з метою визначення статистичних характеристик завдань, завдяки яким завдання в тестовій формі набувають статусу тестових завдань із заданими параметрами (валідність, трудність, диференційна здатність тощо). Для цього вчителю, який підготував тест, потрібно передовсім дослідити методики апробаційного тестування, обрати методику оцінювання тесту і шкалу для інтерпретації отриманих результатів та підготувати необхідні інструктивні матеріали для учнів і вчителів, які будуть здійснювати апробацію. Оцінювання результатів тестування можна здійснювати за дихотомічним або політомічним принципом. Дихотомічний принцип – це простий спосіб нарахування балів шляхом оцінювання повністю правильною відповіді в 1 бал, а всіх інших – нулем. Політомічний принцип оцінювання, на відміну від попереднього, – крім ймовірності правильних і неправильних відповідей, враховує також можливість відповісти частково правильно. За кожну правильну відповідь один бал нараховують, а за кожну неправильну – віднімають. Отже, підсумковий бал

вираховують як різницю між кількостями правильних і неправильних відповідей [12, с. 105-106].

Далі відбувається саме апробаційне тестування, збір, статистична обробка отриманих результатів, на підставі яких тест отримує такі статистично значущі характеристики як-от: мінімальне, середнє, і максимальне значення одержаних учнями балів; коефіцієнти валідності для кожного тестового завдання окремо і тесту загалом тощо.

Ляшенко О. [28; 29] наголошує, що в освітній практиці педагогічний тест не завжди має бути доведений до професійного рівня якості, характерного для стандартизованого тестування. Стандартизоване тестування навчальних досягнень учнів здійснюють зазвичай на значних вибірках учнів, наприклад, під час державної підсумкової атестації або моніторингу якості освіти.

Як правило, учитель у своїй контрольній-оцінювальній діяльності послуговується простішими процедурами конструювання тесту, проте, як застерігає Ляшенко О., не варто нехтувати етапом, на якому відбувається апробація підготовленого тесту, бодай у спрощеному вигляді. Адже вона дає можливість позбутися неякісних завдань і наблизити тестування до стандартизованої процедури.

Через проблеми з наявністю незалежної вибірки учнів, апробація тесту може реалізуватися лише протягом першого року використання тесту. На основі отриманих внаслідок апробації результатів за потреби здійснюється корекція змісту і форми тесту. За результатами другого етапу відбувається вдоскоалення тесту на третьому етапі. Зокрема, з тесту вилучають завдання, які не відповідають критеріям якості, змінюють або додають нові завдання для відповідності тесту встановленому ступеню важкості, змінюють у разі потреби порядок розміщення завдань, довжину тесту, час його виконання тощо. Завершується конструювання тесту вибором способів інтерпретації результатів та побудовою шкали оцінювання. Від обраного способу оброблення та інтерпретації результатів тестування багато в чому залежить

об'єктивність і результативність його висновків. Недосконалість цього етапу може знівелювати усі напрацювання, зроблені на попередніх етапах.

Удосконалення педагогічного тесту – це постійний процес. Воно відбувається після кожного проведеного тестування, створюючи своєрідний цикл покращення якості тесту. Вочевидь, якість тесту великою мірою залежить від якості тестових завдань, які його складають. Але не тільки від цього, оскільки тест, який виявився ефективним з одними учнями, може не виправдати очікувань з іншими.

Висновки до 1 розділу

1. Як свідчить аналіз психолого-педагогічної літератури й освітніх практик, потреба підвищення ефективності контролю навчальних досягнень учнів сприяла зростанню інтересу до комп'ютерного тестування. Безсумнівною теоретичною і практичною цінністю усіх наявних досліджень цієї проблеми є аналіз сутнісних характеристик, видів, основних переваг та недоліків, вимог до тестових завдань тощо. Попри це, вважаємо за потрібне констатувати про все ще не достатньо висвітлений педагогічний досвід, необхідний для визначення ефективних засобів комп'ютерного тестування з іноземних мов. Брак серйозних публікацій з цього питання ми пов'язуємо із тим, що небезпека будь-яких неправильних рекомендацій, які можуть призвести до сумнівних педагогічних наслідків, стримує авторів від необґрунтованих або поспішних висновків.

2. Розглянувши понятійний апарат теорії педагогічних вимірювань, ми виявили розбіжності у трактуванні основних понять, що викликало потребу в їхньому переосмисленні й систематизації. Так, для позначення засобу вимірювання ми вживали термін «тест», а для характеристики його як методу – «тестування». Існує багато підходів до класифікації тестів за різними ознаками.

3. Будь-який тест – це сукупність тестових завдань, підібраних і

упорядкованих за певною логікою і з певною метою. Тестові завдання мають особливості побудови як за стилем подання тексту, так і за формою його викладу. Найпоширенішими в педагогічній практиці є такі основні чотири форми завдань, як-от: завдання закритої форми, завдання відкритої форми, завдання з встановлення відповідності, завдання з визначення правильної послідовності.

4. Дидактичний потенціал тестових методик можливо реалізувати лише при дотриманні певних умов і вимог, серед яких визначальною є готовність педагога до використання тестових технологій як засобу оцінювання рівня володіння мовою. При конструюванні тестів слід враховувати їхню навчальну мету, а також оцінювати, наскільки вони вдосконалюють та об'єктивно оцінюють мовну підготовку учнів.

РОЗДІЛ 2

ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУВАННЯ ЯК ЗАСОБУ ВИМІРЮВАННЯ ОСВІТНІХ ДОСЯГНЕНЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

2.1. Тестові технології оцінювання складників іншомовної комунікативної компетентності

Вивчення та застосування іноземної мови є надзвичайно складною, адаптивною та різноманітною діяльністю. Вочевидь, адекватна оцінка рівня володіння іноземною мовою вимагає застосування системи оцінювання, яка б відображала багатоаспектність цієї діяльності. З метою забезпечення якісного навчання, викладання та оцінювання з іноземної мови були розроблені Загальноєвропейські стандарти рівнів володіння іноземною мовою CEFR (Common European Framework of Reference). Відповідно до описової схеми CEFR, сукупна оцінка загального рівня володіння мовою відбувається за такими параметрами, як-от: загальні компетенції (декларативні знання, навички та ноу-хау, екзистенційна компетенція, уміння вчитися), комунікативні мовні компетенції (лінгвістична, соціолінгвістична, прагматична), комунікативна мовна діяльність (рецептивна, продуктивна, взаємодія, медіація), комунікативні мовні стратегії (рецептивна, продуктивна, інтерактивні, посередницькі) [47, с. 26-27].

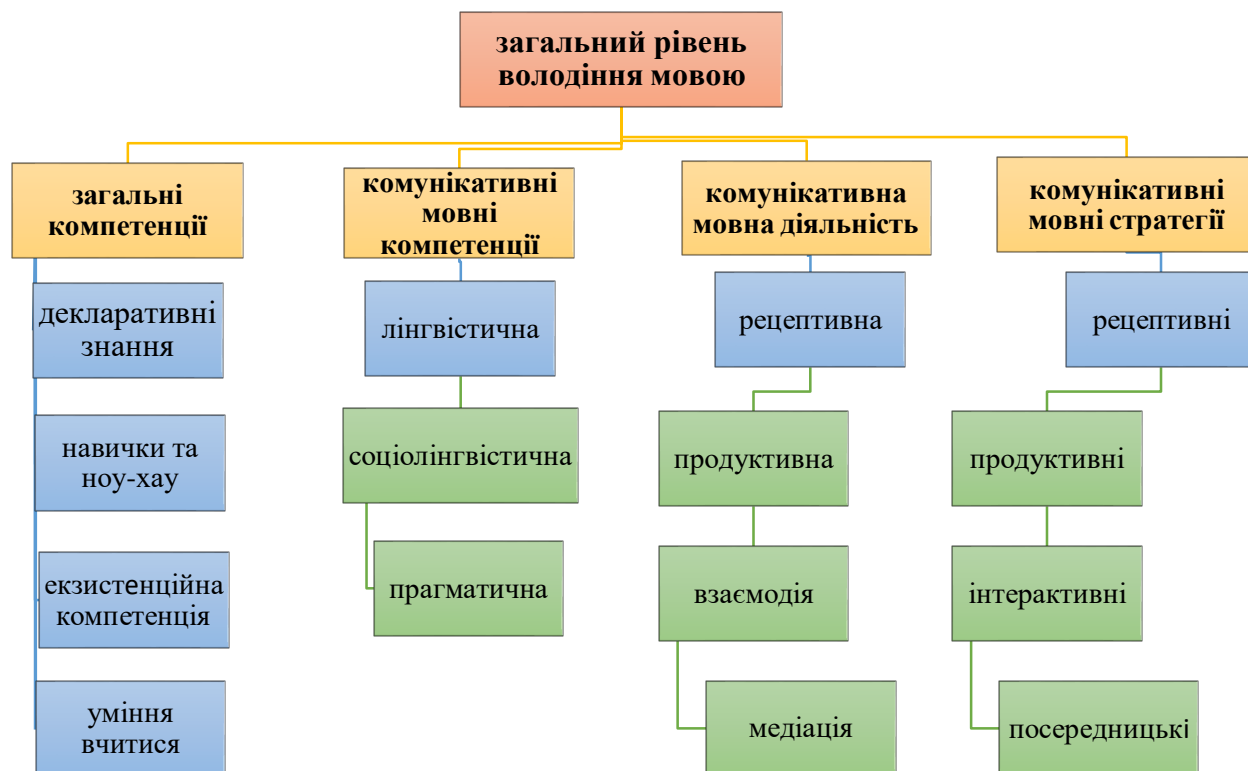

Рис 2.1. Описова схема CEFR для оцінки рівня володіння мовою

Подані у схемі аспекти прийнято вважати складниками іншомовної комунікативної компетентності [47, с. 27] і саме вони визначають методичні засади, якими необхідно керуватися при створенні комп'ютерних тестів для вимірювання та контролю освітніх досягнень учнів з іноземної мови.

Найбільш об'єктивною технологією масового контролю є автоматична, одноманітна, не залежна від будь-яких суб'єктивних впливів. Проте, навіть така технологія, на думку деяких дослідників, має низку слабких моментів, пов'язаних із неможливістю автоматичними засобами перевірити і гарантовано оцінити уміння викладати власні думки, знаходити нестандартні рішення, учити і вчитися [24, с. 41].

На обмежених можливостях комп'ютерних технологій розпізнавати і оцінювати рівень усного мовлення також наголошують такі науковці, як -от: Blake, R., Wilson, N. L., Cetto, M., & Pardo-Ballester, C. [34; 35]. Наразі механізми розпізнавання мовлення ще недостатньо складні, щоб адаптувати

всі рівні мовлення учня, а автоматичне розпізнавання мовлення обмежується лише короткими відповідями та стриманими реакціями. Однак, про певну міру успіху у генеруванні балів для довших зразків мовлення, на думку Zechner, Higgins, Xi, & Williamson [51], можна все-таки говорити, очікуючи більш точного та надійного автоматичного розпізнавання мовлення під час вивчення та оцінювання іноземної мови в майбутньому.

Результати досліджень системи EduSpeak® доводять її можливість надавати зворотний зв'язок при автоматичному оцінюванні загальної якості вимови. Як зазначають науковці, класифікаційна похибка такої системи не значно перевищує показники середнього парного розходження для людських експертів [41]. Трирічне дослідження застосування технологій підсумкового оцінювання у старших класах середньої школи Австралії також привело вчених до висновку про придатність комп'ютеризованого тесту для оцінювання усного мовлення. Понад те, воно має певні переваги перед іншими традиційними методами (гнучкість доступу до тесту, можливість запису мовлення тестованого) [44].

За словами науковців Бадер В. І., Хижняк І. А. [1, с. 197], сьогодні дискусія щодо методичних аспектів розробки й застосування тестів у навчанні предметів лінгвістичного циклу точиться головне довкола питань частоти застосування тестів, співвідношення виду контролю навчальних досягнень та типів тестових завдань, кількісного співвідношення тестування з іншими методами контролю, принципів поєднання різних типів тестових завдань у одному тесті.

Щодо частоти застосування тестування протягом навчальної чверті, зазначені автори вважають, що недоцільно й непотрібно охоплювати тестуванням всі види контролю (попередній, поточний, періодичний, тематичний, рубіжний, підсумковий). На їхнє переконання, тестування має переважати у попередньому й підсумковому контролях, при поточному – його слід застосовувати паралельно з традиційними методами, а при тематичному – краще використовувати усні, письмові й практичні методи

перевірки, оскільки такий вид контролю вимагає більш глибокого розуміння й висвітлення певної теми.

Зважаючи на попередній чинник, доцільним можна вважати умовне співвідношення тестування з традиційними методами контролю з незначною перевагою першого (60% до 40%).

Врегулювання питання поєднання різних видів тестових завдань у одному тесті обумовило формулювання таких принципів побудови тесту, як-от:

- поступове ускладнення завдань (відповідно до характеру та часу виконання) як в межах кожного блоку, так і цілого тесту;
- об'єднання однотипних завдань в блоки задля економії часу на розуміння інструкцій;
- завчасне визначення загальної складності тесту за прогнозованим рівнем тестованих так, щоб більшість із них могли правильно відповісти на 80% завдань (відповідно до норм для критеріально-орієнтованих тестів).

Отже, враховуючи певні переваги комп'ютерного тестування над іншими методами педагогічного контролю (підвищення зацікавленості і мотивації учнів, можливість індивідуалізації та диференціації завдяки адаптивним тестам, можливість повністю охопити навчальний матеріал), засобами комп'ютерних технологій найдоцільніше здійснювати попередній і підсумковий контроль учнівських досягнень. Зважаючи на складнощі у перевірці автоматизованими засобами таких складників загального рівня володіння мовою, як, наприклад, уміння учитися, знаходити нестандартні рішення, усно викладати думки, об'єктами контролю комп'ютерного тестування доцільно вважати рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності з читання та письма як виду мовленнєвої діяльності, лексико-граматичну компетентність, а також вміння застосовувати комунікативні мовні стратегії. Завдання з читання орієнтовані на використання таких стратегій, як-от: ознайомлювальне читання – швидкий перегляд для розуміння основної ідеї тексту; швидке читання тексту

для пошуку конкретно інформації; повільне ретельне читання для отримання докладно інформації – значення окремих слів, частин речення, та самих речень. Завдання для визначення рівня сформованості компетентності з письма передбачають письмове продукування таких комунікативно-творчих форм, як-от: повідомлення, лист, опис, твір-роздум, есе тощо.

Контроль лексико-граматичної компетентності (використання мови) полягає у визначенні рівня сформованості здатності самостійно добирати і формоутворювати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб у межах сформульованих завдань.

Спробуємо відобразити вищевикладене як складову частину системи оцінювання навчальних досягнень з англійської мови учнів 10 класів протягом першої чверті. За зразок ми взяли методичну систему контролю навчальних досягнень науковців Бадер В. І., Хижняк І. А. [1, с. 200]. Ми врахували думку авторів, що для отримання загальних відомостей про рівень базових знань учнів під час попереднього (вступного) тестування, краще застосовувати завдання репродуктивних форматів, здебільшого множинний вибір, а також поодинокі завдання на встановлення відповідності та конструктивні формати з групування понять.

Таблиця 2.1.

**Комп'ютерне тестування в системі оцінювання навчальних
досягнень учнів 10 класів з англійської мови**

Вид контролю	Метод перевірки	Вид мовленнєвої діяльності	Формати тестових завдань
Попередній	комп'ютерне тестування	зорове сприймання	Репродуктивні: множинний вибір; встановлення відповідності. Конструктивні: заповнення пропусків у тексті.

		використання мови	Репродуктивні: множинний вибір; встановлення відповідності. Конструктивні: групування, класифікація.
підсумковий	комп'ютерне тестування	зорове сприймання	Репродуктивні: множинний вибір; встановлення відповідності; вибір назв абзаців тексту із запропонованих назв. Конструктивні: відтворення правильної послідовності; заповнення пропусків у тексті.
		використання мови	Репродуктивні: множинний вибір; встановлення відповідності. Конструктивні: відтворення правильної послідовності; заповнення пропусків у тексті.
		писемне мовлення	Творчі: написання листа-заяви про влаштування на роботу.

Отже, оцінювання рівня сформованості складників іншомовної комунікативної компетентності методом комп'ютерного тестування відбувається шляхом застосування системи тестових завдань різних форматів, кожен з яких відповідає конкретному завданню оцінювання. Роль учителя в цьому випадку полягає в організації навчального процесу, спостереженні за роботою кожного учня, наданні допомоги, підготовці компонентів інформаційного середовища.

2.2. Організація навчального тестування з використанням сервісу Learning Apps

Реалізація завдань нашого дослідження стала можливою завдяки не лише вивченню теоретичних засад застосування комп'ютерних технологій під час оцінювання навчальних досягнень учнів, а й великою мірою завдяки ознайомленню із зарубіжною практикою застосування сучасних інструментів і засобів [34-46; 49-52]. В свою чергу, відсутність публікацій досвіду використання комп'ютерних тестових технологій для вимірювання освітніх досягнень учнів з англійської мови в українських закладах загальної середньої освіти спричинила потребу в дослідженні можливостей освітніх платформ у попередньому й підсумковому тестуванні старшокласників з англійської мови, а також у створенні й апробації власної системи тестів.

Сьогодні мережа Інтернет надає безліч сервісів, за допомогою яких можна застосовувати вже апробовані тести. Найпростішими для навчального та оцінювального застосування, на думку деяких дослідників [28, с. 165] є такі мережеві платформи, як-от: Google Форми, GoConqr, Socrative тощо. Попри низку переваг (відсутність вимоги спеціального програмного забезпечення, можливість використовувати тести з різними форматами завдань, автоматичний кількісний аналіз результатів тощо), впровадження таких технологій у вітчизняну шкільну практику все-таки стикається із певними проблемами (технічне оснащення шкіл, інертність системи освіти, рівень інформаційно-комунікаційної компетентності учителів тощо).

Натомість доступнішою, зручнішою у використанні і більш універсальною, на нашу думку, є освітня платформа LearningApps, яка може слугувати як конструктор не тільки різних типів інтерактивних вправ, а й тестових завдань різних форматів. Як зазначає Волох Т., підкреслюючи доцільність застосування LearningApps у контексті експліцитного та як доповнення до імпліцитного підходу у вивченні граматики, «платформа

LearningApps зарекомендувала себе як продуктивний засіб повторення й контролю рівня засвоєння лексичного та граматичного матеріалу» [6, с. 28].

Ще однією перевагою освітньої платформи є те, що запропонований сервісом набір інструментів дозволяє контролювати навчальні досягнення учнів не лише на нижчих рівнях таксономії Блума (пригадування, усвідомлення, застосування), але й вищих (аналіз, оцінювання) [3].

Корисними для організації шкільного навчання, на нашу думку, є такі можливості LearningApps, як «Створення колекції вправ» та «Робота в режимі «Мої класи». У своєму «кабінеті» вчитель може створювати колекцію вправ, об'єднаних певною тематикою, організувати веб-квести та відслідковувати виконання учнями вправ колекції. Також учитель може створити набір класів у власному акаунті, ввести дані про учнів, створити для кожного учня профіль.

Попри зазначені переваги, у сервісі LearningApps відсутня функція оцінювання навчальних досягнень у балах, адже після виконання кожного завдання учень може лише перевірити правильність його виконання, клацнувши на синій кружок в нижньому правому куті. Відтак, за допомогою цієї платформи неможливо здійснити підсумковий контроль. Натомість, якщо потрібно виявити готовість учнів до майбутніх занять, оцінити загальний рівень іншомовної комунікативної компетентності та використати ці результати як орієнтир у подальшому доборі матеріалу та дидактичних методів і засобів, сервіс LearningApps є цілком придатним і зручним як для вчителя, так і для учнів.

Перебуваючи на практиці в Требуховецькій ЗОШ I-III ступенів, ми розробили тестові завдання на платформі LearningApps для визначення рівня сформованості складників іншомовної комунікативної компетентності учнів 10-го класів.

Розглянемо послідовність наших дій зі створення (композиції) тестових завдань, що включала такі етапи:

1. Вибір тем і формату тестових завдань. Проаналізувавши лексичний та граматичний матеріал, а також тексти з читання підручника авторки О. Карпюк [10], які учні вивчатимуть протягом першої чверті, ми виокремили лексику й граматику, яку учням необхідно засвоїти протягом цього періоду, а також стратегії читання, якими вони мають оволодіти. Після цього ми підібрали формати тестових завдань, які, на нашу думку, найкраще підходять для перевірки кожного об'єкту контролю (лексика, граматики, читання) із врахуванням рівня засвоєння відповідно до таксономії Б. Блума.

Таблиця 2.2.

Формати тестових для виявлення рівня сформованості складників іншомовної комунікативної компетентності учнів 10-го класу.

Вид контролю	Об'єкт контролю	Рівень засвоєння відповідно до таксономії Б. Блума	Формат тестового завдання
Попередній	Лексика з теми «The methods of learning a foreign language».	Знання, розуміння	Встановлення відповідності між поняттям і його визначенням
	Лексика з теми «People and relationships».	Знання, розуміння, аналіз	Групування, класифікація
	Лексика з теми «Choose the career!».	Знання, розуміння, аналіз	Групування, класифікація
	Конструкція used to + infinitive.	Знання, розуміння, застосування	Множинний вибір
	Граматичні часи Present Perfect, Past Simple, Present Perfect Continuous.	Знання, розуміння, застосування	Множинний вибір

<i>Продовж. табл. 2.2.</i>		
	Стратегії читання: skimming, scanning	Знання, розуміння, застосування
		Встановлення відповідності між частиною тексту і твердженням; заповнення пропусків у тексті.

2. Розробка текстової частини завдання. Під час формулювання назви та опису завдання ми дотримувались стислих і логічних форм висловлювання.

The screenshot shows the LearningApps.org interface. At the top, there is a navigation bar with the logo, search bar, and options like 'Browse Apps', 'Create App', and 'Create collection'. Below this, the 'App title' field contains 'The methods of learning a foreign language'. The 'Task description' field contains the text 'Match the words with their definitions.' Below the task description, there are two 'Pairs' listed: 'Pair 1: A means' and 'Pair 1: A a way of doing something'. Each pair has a 'Hint' field next to it.

Рис 2.2. Розробка текстової частини завдання зі встановлення відповідності.

У завданні з встановлення відповідності між поняттям і його визначенням ми обирали функції «розміщення карток одна над одною» та «зникання підходящих пар», оскільки, враховуючи об'ємність карток із дефініціями, такий спосіб виконання є зручнішим.

Make matching pairs disappear

Matching pairs will be automatically checked and then disappear. Without this option you can keep pairing until you check the solution manually. Matching pairs will not disappear.

Make matching pairs disappear

Attach cards

Cards one above the other ▾
 Cards one above the other
 Fe Cards alongside one another

Provide a feedback text which will be displayed when the solution is found.

Great, you've found the solution!

Рис 2.3. Розробка текстової частини завдання зі встановлення відповідності.

3. Ілюстрування завдання. Загалом у вправах можна застосовувати текстові, графічні, звукові елементи, а також відеофрагменти. Так, у завданні з читання на встановлення відповідності між частиною тексту і твердженнями застосували готове зображення дошки оголошень з вакансіями, де на кожній з вакансій встановили маркер. Завдання полягало у підборі оптимальної вакансії для кожної поданої людини.

The screenshot shows the LearningApps.org website interface. At the top, there is a navigation bar with the LearningApps.org logo, a search bar, and links for 'Browse Apps', 'Create App', and 'Create collection'. The user's account settings are shown as 'nataliafan'. The main content area is titled 'Job adverts' and features a corkboard background with a large 'JOBS' sign. A task box is overlaid on the corkboard, asking 'Which job would be best for each person?' with an 'OK' button. Below the task box, there is a list of job benefits: 'Starting rate of £8.56 per hour', 'Free Uniform', and 'Excellent Training'.

Рис 2.4. Розробка завдання зі встановлення відповідності між частиною тексту і твердженням.

4. Редагування завдання. По завершенню композиції тестового завдання ми перевіряли його на наявність граматичних помилок та за потреби коригували. Після цього було необхідно виконати кожне завдання, щоб оцінити його складність та визначити орієнтовний час виконання.

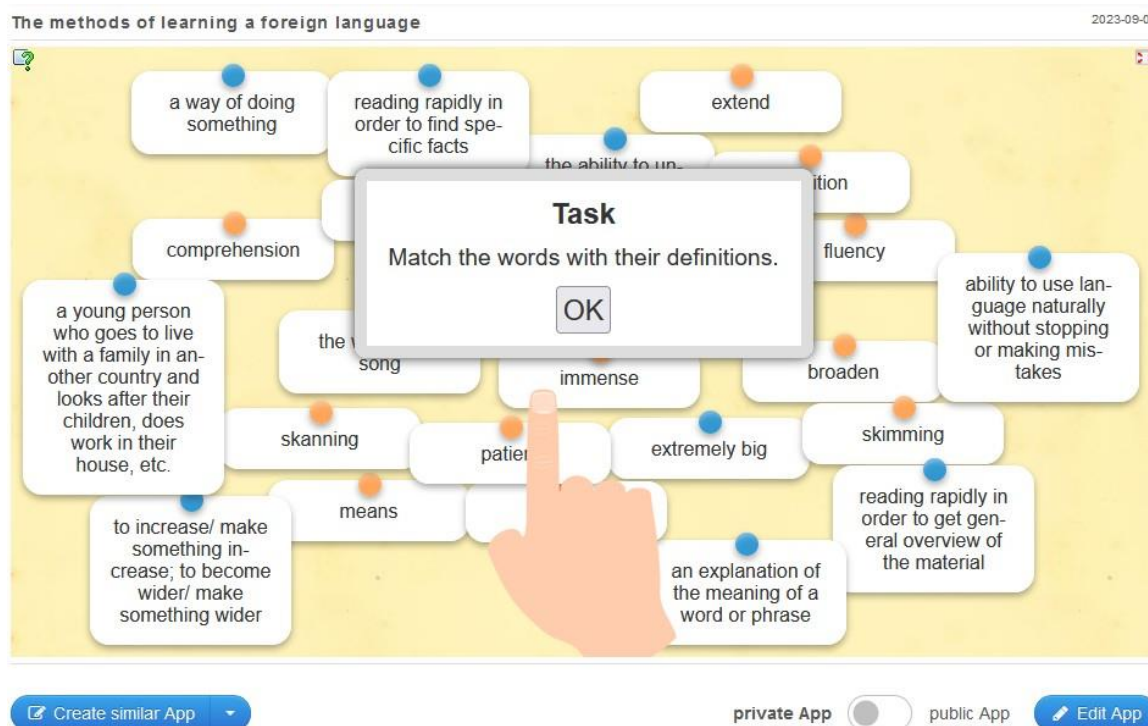

Рис 2.5. Редагування завдання зі встановлення відповідності.

5. Створення колекції вправ. Ми створили сім тестових завдань для попереднього контролю, які об'єднали у колекцію під назвою "Starter". При укладанні колекції, було обрано опцію «виконання завдань в будь-якому порядку» та можливість відслідковувати хід виконання учнями завдань.

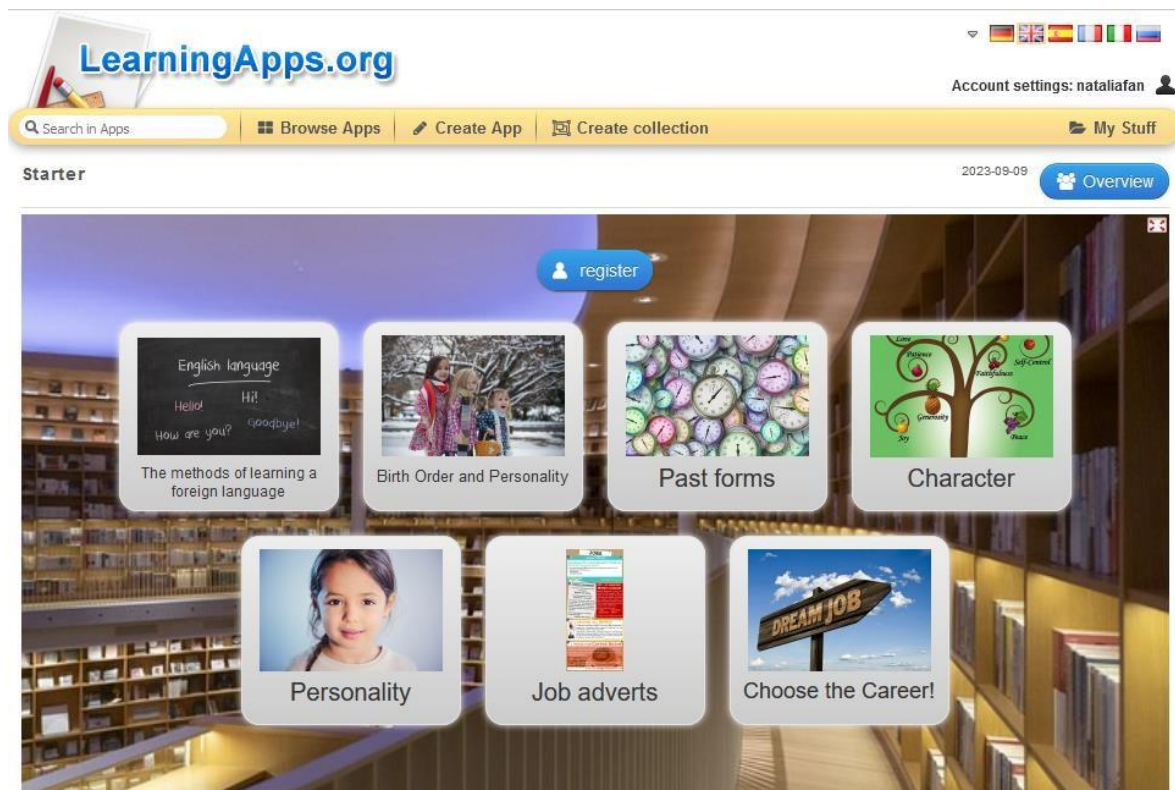

Рис 2.6. Колекція вправ.

Комп'ютерне тестування учнів 10-го класу Требуховецької ЗОШ І-ІІІ ступенів на платформі LearningApps проводилося під час уроку англійської мови у вигляді веб-квесту. Учням було запропоновано, застосовуючи смартфони, перейти за покликанням до колекції вправ, зареєструватися та протягом уроку виконати усі завдання колекції. Успішне завершення веб-квесту передбачало отримання ключової фрази – висловлювання Аристотеля про освіту “The roots of education are bitter, but the fruit is sweet”. Після завершення веб-квесту, учням надіслали анкету у вигляді Google форми (ДОДАТОК А), у якій запропонували поділитися своїми враженнями від веб-квесту. Інтерпретація отриманих результатів відповідей учнів представлена у діаграмі, де нижні значення від 1 до 13 – це порядкові номери питання анкети, а бічні поділки від 0 до 4,5 – середнє арифметичне значення відповідей учнів в діапазоні від 1 до 5.

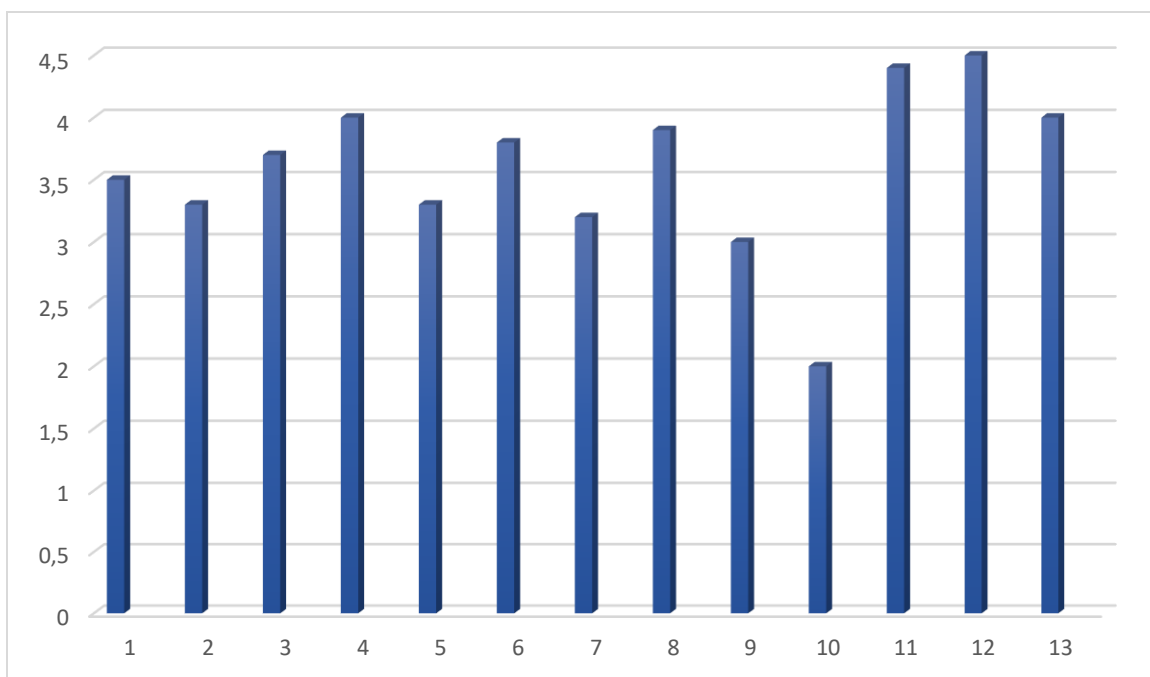

Рис 2.7. Середнє значення відповідей учнів 10-го класу на питання анкети щодо характеру виконання завдань веб-квесту.

Отримані результати опитування дозволяють зробити такі висновки, як-от:

- загалом учні цього класу оцінюють завдання квесту як такі, що мають середній та вище середнього рівень складності;
- найбільші труднощі в учнів викликала вправа з граматики;
- найлегшим для них було завдання на встановлення відповідності між текстом і твердженням;
- відповідно до відповідей учнів, сервіс LearningApps є легким у користуванні і вони бажають надалі з ним працювати;
- виконання вправ веб квесту значно сприяло підвищенню мотивації до навчання та самооцінюванню навчальних досягнень учнів.

Вище зазначене дає підстави констатувати придатність тестових завдань, розроблених нами на платформі LearningApps для визначення рівня сформованості складників іншомовної комунікативної компетентності учнів.

2.3. Підсумковий контроль методом тестування на освітній платформі «Всеосвіта»

Метою підсумкового контролю є виявлення відповідності набутого учнями протягом чверті, семестру або навчального року рівня компетентностей, зазначеного в навчальній програмі. Цей вид контролю охоплює увесь матеріал відповідної частини навчального курсу, тому тестування є найефективнішим методом його проведення.

Тестові завдання для підсумкового контролю ми створювали на освітній платформі «Всеосвіта», керуючись у своєму виборі передовсім такими характеристиками цього інструмента, як простота і багатофункціональність. Понад те, сайт «Всеосвіта» дає можливість побачити результати тестування миттєво та в різних формах (у балах, у вигляді таблиці Excel та в графічному форматі). Корисною функцією є статистичне відображення правильних та неправильних відповідей. Завдяки цим даним, можна побачити, які питання, можливо, є занадто легкими, а які потребують додаткового опрацювання. Також є можливість змінювати і доповнювати створені тести.

Композиція тестових завдань для підсумкового контролю досягнень учнів 10-го класу з англійської мови відбувалась у такі етапи:

1. Вибір тем і формату тестових завдань. Відповідно до методичної системи контролю навчальних досягнень студентів, створеної Бадер В. І., Хижняк І. А. [1], у підсумковому контролі методом комп'ютерного тестування мають переважати конструктивні й творчі формати завдань. У таблиці представлені формати тестових завдань, які, ми підібрали для здійснення підсумкового контролю навчальних досягнень з англійської мови учнів 10-го класу за першу чверть. Як видно із таблиці, це переважно завдання відкритого типу, які характеризують засвоєння матеріалу на вищих рівнях, відповідно до таксономії Б. Блума – розуміння, застосування, аналіз, синтез.

Таблиця 3.3.

Формати тестових завдань для підсумкового контролю навчальних досягнень з англійської мови учнів 10-го класу за першу чверть.

Вид контролю	Об'єкт контролю	Рівень засвоєння відповідно до таксономії Б. Блума	Формат тестового завдання
Підсумковий	Лексика з теми «The methods of learning a foreign language».	Знання, розуміння, аналіз, синтез	доповнення відсутньої частини твердження
	Лексика з теми «People and relationships».	Знання, розуміння, аналіз	встановлення відповідності між поняттям і його визначенням
	Лексика з теми «Choose the career!».	Знання, розуміння, аналіз	доповнення відсутньої частини твердження
	Конструкція used to + infinitive.	Знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез	заповнення пропусків у тексті
	Граматичні часи Present Perfect, Past Simple, Present Perfect Continuous.	Знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез	заповнення пропусків у тексті
	Стратегії читання: skimming, scanning	Знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез	відтворення правильної послідовності
	Письмове продукування: лист-заява про влаштування на роботу.	Знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез	

Оскільки «Всеосвіта» не містить функції автоматизованої системи оцінювання письма, ми не мали можливості включити письмове

продукування до об'єктів контролю створеної нами системи комп'ютерного тестування. Науковці, які досліджують сучасні системи автоматизованого оцінювання письма (Automated Writing Evaluation, AWE), виокремлюють низку як переваг, так і недоліків цих систем. Зокрема, дехто стверджує, що вміння студентів, особливо такі, як правильність письма й розвиток навчальної автономії, під час застосування зазначених систем, розвивалися швидше [50]. Також експериментально підтверджено позитивний вплив таких систем на формування іншомовної компетентності в письмі. Проте якісні показники впливу залежать від того, як студенти взаємодіють зі зворотним зв'язком [52]. Інші дослідники виявили, що поточне оцінювання із використанням системи автоматизованого оцінювання письма сприяє досягненню балансу між цілями навчання й оцінювання, покращує взаємодію викладачів і студентів, розвиває навчальну автономію [49]. Однак, такі недоліки, як недостатня ефективності систем автоматизованого оцінювання письма та їхня обмеженість в контексті потреб учителів й учнів [42] вплинули на наш вибір способу оцінювання цього виду діяльності а користь традиційних методів.

2. Розробка текстової частини завдання. Першим кроком було введення назви тесту, предмета і класу. Після цього ми обрали перший блок завдань для перевірки лексики з тем «The methods of learning a foreign language», «People and relationships», «Choose the career!», який містив п'ять запитань з полем для вводу відповіді. Правильну відповідь на кожне запитання ми оцінили в один бал.

The screenshot shows the ВСЕОСВІТА portal interface. At the top, there is a blue header with the logo and a 'Головне меню порталу' (Main portal menu) button. Below the header, there are navigation options: 'Повернутися до перегляду тесту' and 'Повернутися до моїх тестів'. The main content area displays a test question titled 'Тест: Starter' with a score of 1/5 (20.00%). The question text is 'Ability to use language naturally without stopping or making mistakes is called ....'. Below the question, there is a text input field containing the word 'fluency'. To the right of the question, there is a sidebar with various filter options for question types, such as 'З ОДНІЄЮ ПРАВИЛЬНОЮ ВІДПОВІДДЮ' and 'З ПОЛЕМ ДЛЯ ВВоду ВІДПОВІДІ'. At the bottom of the sidebar, there are numbered buttons from 1 to 5.

Рис 2.7. Конструювання запитань з полем для вводу відповіді.

Другий блок містив завдання з встановлення відповідності між п'ятьма поняттями і їхніми визначеннями. Кожна правильно сформована пара вартувала один бал, а отже, максимально за завдання можна було отримати п'ять балів.

The screenshot shows the ВСЕОСВІТА portal interface for a matching task. The header and navigation elements are the same as in the previous screenshot. The main content area displays a question titled 'Match the words with their synonyms/definitions.' with a score of 5/36 (13.89%). The question text is 'Match the words with their synonyms/definitions.' Below the question, there are two columns of items. The first column contains five numbered items: 1. generous, 2. mean, 3. self-confident, 4. unreliable, 5. dishonest. The second column contains five lettered items: А. not able to be trusted or believed, Б. freely giving money, help, etc. to others, В. not kind to someone or something and causing pain, Г. deceiving others and not telling the truth, Д. certain of your abilities or value. To the right of the question, there is a sidebar with various filter options for question types, such as 'З КІЛЬКОМА ПРАВИЛЬНИМИ ВІДПОВІДАМИ' and 'З ПОЛЕМ ДЛЯ ВВоду ВІДПОВІДІ'. At the bottom of the sidebar, there are numbered buttons from 1 to 23.

Рис 2.8. Конструювання завдань з встановлення відповідності.

До третього блоку увійшли одинадцять завдань із заповнення пропусків у тексті для перевірки вміння вживання конструкції *used to + infinitive*, а також граматичних часів *Present Perfect*, *Past Simple*, *Present Perfect Continuous*. За кожну правильну відповідь на одне питання можна отримати один бал. Оскільки завдання першого і третього блоків належать до відкритого типу завдань, з дотриманням головної вимоги яких – наявністю однозначної правильної відповіді, часто виникають труднощі, необхідно заздалегідь подумати про уніфікацію формату відповідей. Тобто, під час проведення інструктажу до тесту, учнів слід обов'язково попередити, що відповідь треба вводити лише малими літерами, позаяк всі інші способи введення відповідей, навіть правильних, програма розцінюватиме як хибні. Понад те, при конструюванні завдань необхідно закласти всі можливі правильні відповіді. Це стосується, наприклад, повної і короткої форм допоміжних дієслів.

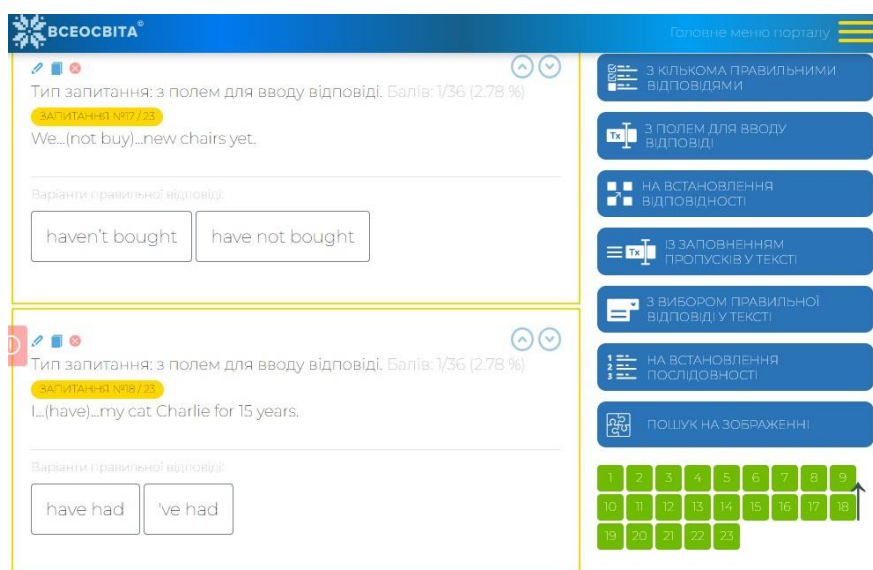

Рис 2.9. Включення всіх можливих правильних варіантів відповідей при конструюванні завдань.

Четвертий блок містив деформований текст, який потребував відтворення правильної послідовності параграфів. Ціна однієї правильної відповіді в цьому завданні – два бала. Загалом наш тест містив 36 завдань.

Саме така кількість, виходячи з певних міркувань, є оптимальною. По-перше, зазвичай тестові завдання стандартних форматів упорядковують так, щоб на виконання одного завдання вистачало від 30 до 60 секунд. Отже, максимальний час складання нашого тесту – 36 хвилин, які не перевищують ані час ефективної навчальної роботи учня, ані тривалість уроку. Понад те, чітке обмеження в часі сприяло мінімізації «привабливості» списування і вгадування відповідей. І, по-друге, застосувавши дихотомічний принцип оцінювання, отримані за тест бали можна легко перевести у 12-бальну систему, застосувавши коефіцієнт «3».

3. Редагування завдань. Після перевірки завдань ми пройшли тестування, оцінили його складність та скоригували максимальний час виконання. Після цього ми скористалися сервісом призначення часу тестування серед учнів класу, і відстеження його ходу і результатів через особистий кабінет.

Рис 2.10. Планування проведення тестування серед учнів класу

Створюючи своє проходження, ми обрали опцію «показувати одразу всі запитання», оскільки це дає можливість раціонально використовувати час тестування. Під час інструктажу ми націлили учнів не засиджуватись на складних запитання, а спочатку давати відповіді на запитання, у яких вони більш-менш впевнені, після чого повертатися до запитань, які вони пропустили. З-поміж корисних функцій платформи варто також використати різні режими зовнішнього вигляду, які включають режим для слабозорих.

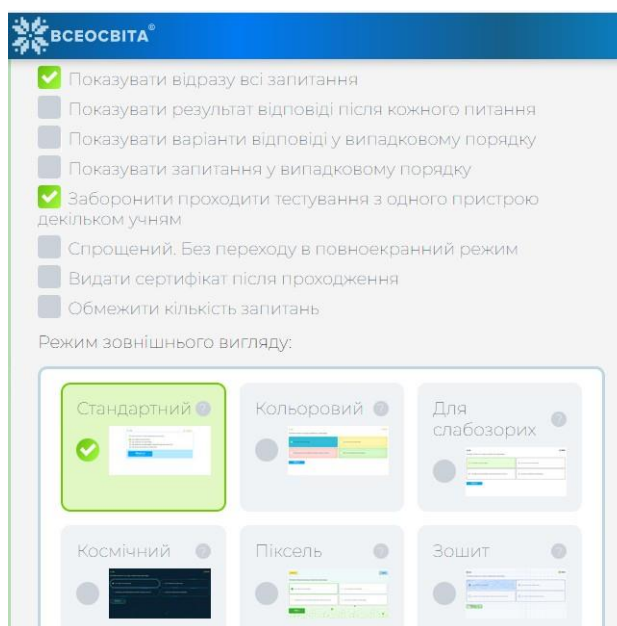

Рис 2.11. Режими зовнішнього вигляду тестування.

За відсутності технічних умов (пристроїв, мережі Інтернет), завдяки функції генерування тесту у вигляді документу PDF, тестування можна провести паперовим способом (ДОДАТОК Б).

Підсумковий контроль освітніх досягнень з англійської мови учнів 10-го класу Требуховецької ЗОШ I-III ступенів методом тестування на платформі «Всеосвіта» ми провели під час уроку англійської мови. Застосовуючи свої смартфони, учні долучилися до тесту, який мали виконати за 36 хвилин. Інші 9 хвилин уроку ми витратили на організацію класу, проведення інструктажу та отримання рефлексії від учнів після завершення тесту. Відповідно до отриманого зворотного зв'язку, загалом в учнів

склалося позитивне враження від тесту (89%), для більшості з них він був зрозумілим (79%), та лише невелика кількість учнів потребувала роз'яснення (35%). Результати отриманого зворотного зв'язку представлені на рисунку 2.12.

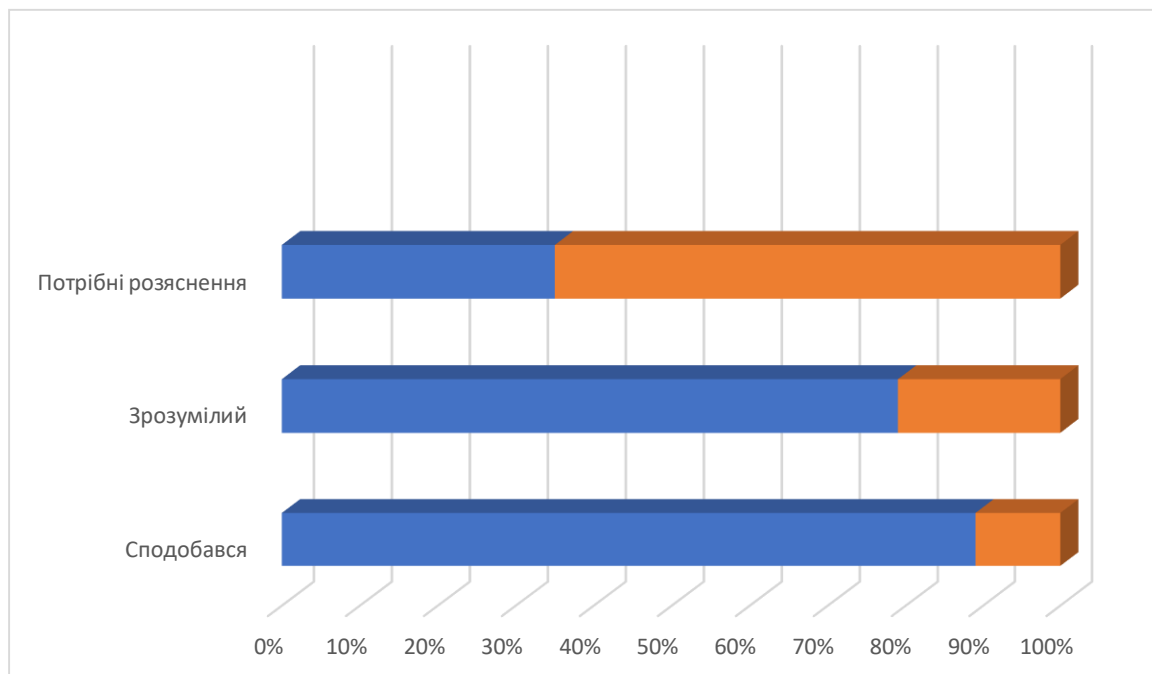

Рис 2.11. Рефлексія від учнів 10-го класу після завершення тесту.

Після переведення отриманих за тест балів у 12-бальну систему, ми здійснили підрахунки якісного та абсолютного показників і одержали певні результати.

Таблиця 3.4.

Результати підсумкового тестового контролю учнів 10-го класу.

Діапазон балів	Кількість учнів, (%)
1-4	0 (0%)
4-6	5 (19,2%)
7-9	15 (57,7%)
10-12	6 (23,1%)
Абсолютний показник	26 (100%)
Якісний показник	21 (80,1%)

Як бачимо із таблиці, 21 учень з 26 отримав позитиву оцінку з тесту, що може свідчити як про загалом невисокий рівень складності завдань, так і про високий рівень засвоєння вивченого матеріалу.

Наступним етапом аналізу результатів тестування було виявлення найбільш типових помилок та проведення подальшої роботи над ними. Зокрема, було з'ясовано, що найбільша кількість помилок зустрічалася в третьому блоці, який складався із завдань відкритого типу, сконструйованих для перевірки граматичної компетентності учнів. Такі результати приводять до висновку про потребу приділити більше уваги формуванню граматичних навичок шляхом збільшення кількості вправ й урізноманітнення видів роботи.

Висновки до 2 розділу

1. Об'єктивна оцінка рівня володіння іноземною мовою вимагає застосування системи оцінювання, яка б відображала багатоаспектність цієї діяльності. На сьогодні найбільш придатною для цього є автоматична система тестування, проте можливості навіть такої сучасної технології в оцінці певних складників іншомовної компетентності є обмеженими. Тобто, для перевірки опанування певною теоретичною базою, лексико-граматичним матеріалом з окремої теми чи рівня сформованості умінь читання та аудіювання тестування є найбільш ефективною та економною формою моніторингу, але для отримання результатів щодо творчого застосування знань, умінь і навичок в умовах, наближених до реальності, тести не дають об'єктивної оцінки, оскільки мета тестування – отримання інформації, а не перевірка адекватності мовленнєвої поведінки в ситуаціях.

2. Сьогодні основна увага науковців, методистів, що займаються питаннями розробки й застосування тестів у навчанні предметів мовної галузі, зосереджена довкола частоти застосування тестів, співвідношення виду контролю навчальних досягнень та типів тестових завдань, кількісного

співвідношення тестування з іншими методами контролю, принципів поєднання різних типів тестових завдань в одному тесті. В результаті проведеного дослідження ми з'ясували, що недоцільно й непотрібно охоплювати тестуванням всі види контролю. Тестування має переважати у попередньому й підсумковому контролях, а при поточному його слід застосовувати паралельно з традиційними методами з умовним співвідношенням 60% до 40%, де перший має незначну перевагу. Орієнтування тесту на певний вид педагогічного контролю (попередній, поточний, підсумковий тощо) сприяє ефективності результатів моніторингу.

3. З огляду на важкість перевірки автоматизованими засобами таких складників загального рівня володіння мовою, як-от: уміння вчитися, знаходити нестандартні рішення, усно викладати думки, вважаємо, що методом комп'ютерного тестування доцільно перевіряти рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності з читання та письма як виду мовленнєвої діяльності, лексико-граматичну компетентність, а також вміння застосовувати комунікативні мовні стратегії.

4. Сьогодні існує безліч інформаційно-комунікаційних технологій, сервісів, які дають можливість як застосовувати вже апробовані тести, так і конструювати власні. Попри низку переваг, які мають більшість мережевих платформ (відсутність вимоги спеціального програмного забезпечення, можливість використовувати тести з різними форматами завдань, автоматичний кількісний аналіз результатів тощо), впровадження таких технологій у вітчизняну шкільну практику все-таки є дещо проблемним через недостатній рівень технічного оснащення шкіл, інертність системи освіти, низький рівень цифрової грамотності учителів та учнів тощо.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження з впровадження тестових технологій в систему моніторингу освітніх досягнень старшокласників з англійської мови дає можливість сформулювати такі висновки:

1. Системний аналіз вітчизняної та зарубіжної психолого-педагогічної й навчально-методичної літератури виявив, що започаткування тестування як методу вимірювання пов'язане із виникненням перших стародавніх держав. Виокремлення тестології як окремої галузі відбувалось на початку ХХ століття на стику різних поведінкових наук. Тестування впроваджували такі відомі науковці, як-от: Ф. Гальтон, Д. Кеттелл, А. Біне, Л. Термен, М. Меррил, Е. Торндайк та інші. У радянській школі були невдалі спроби впровадження тестових технологій у 30-х та 70-х роках, але розповсюдження цей вид контролю не отримав.

Інформатизація та комп'ютеризація сучасного освітнього процесу розповсюдилась на всі його складники, у тому числі й на контроль знань. Комп'ютерне тестування є об'єктом наукового інтересу викладачів та творців засобів реалізації такого контролю. Попри певні розбіжності в інтерпретації деяких ключових понять, вчені загалом одностайні у виокремленні численних переваг цього методу моніторингу навчальних досягнень. Основними перевагами є такі, як-от: точність, швидкість, об'єктивність, індивідуалізація завдань, диференціація оцінки, зберігання інформації, можливість фіксувати й аналізувати відповіді, давати рекомендації з кожного завдання, виявляти прогалини у знаннях, розвиток активності і уваги, рефлексії навчальної діяльності, учнівської автотомії, відповідальності за власне навчання, низький рівень стресу тощо. Створення дієвої програми комп'ютерного контролю, яка б давала можливість послуговуватись усіма зазначеними перевагами, вимагає обізнаності із типологічними особливостями та методичними засадами створення комп'ютерних тестів.

2. В умовах розповсюдження систем автоматизованого контролю в сучасних закладах освіти, доцільно мати уявлення про найбільш поширені класифікації тестів та основні моделі педагогічного тестування. Отриманню високої ефективності від тестування сприяє орієнтування тесту на певний вид педагогічного контролю (вхідний, поточний, рубіжний, підсумковий), специфіку змісту навчальної дисципліни, можливості студентів. Так, наприклад, під час попереднього контролю, краще застосовувати завдання репродуктивних форматів, здебільшого множинний вибір, а також поодинокі завдання на встановлення відповідності. Для підсумкового контролю, який охоплює увесь матеріал відповідної частини навчального курсу, краще підбирати завдання відкритого типу, які вимагають засвоєння матеріалу на вищих рівнях, відповідно до таксономії Б. Блума (розуміння, застосування, аналіз, синтез).

Навчальний тест є класичним прикладом традиційної системи тестування, яка реалізується на основі лінійних моделей. Перевагою цієї системи вимірювання є її простота, наочність і доступність для розуміння. Недоліком цієї системи є те, що оцінка рівня знань залежить від набору тестових завдань, а також результати вимірювання є істотно нелінійними. При використанні традиційної системи тестування, рівень знань визначається кількістю правильних відповідей. Проте, якщо у тесті переважають легкі завдання, то показник правильних відповідей буде високим, а якщо – складні, то – буде низьким. Отже, таку оцінку не можна вважати об'єктивною. Принципово відмінними є адаптивні тести, основою для реалізації яких є ієрархічні та мережні моделі педагогічного тестування. Елементи адаптивного контролю дають можливість кожному учню генерувати завдання, які відповідають його рівневі підготовки, послідовності вивчення навчального матеріалу, вибирати завдання на основі попередньої відповіді. Таким чином, оцінка рівня знань не залежить від складності тесту, тобто є об'єктивною.

Підбір завдань за їх складністю виявився важливим для успішного використання тестів у навчальному процесі. Результати нашого дослідження свідчать, що в тих випадках, коли учням пропонували більш складні тестові завдання, динаміка валідності і надійності тесту збільшувалася. Тому, на нашу думку, використання лише простих тестових завдань призводить до одноманітності та неефективності обраного методу моніторингу.

3. На сучасному етапі вимірювання рівня іншомовної комунікативної компетентності відбувається відповідно до Загальноєвропейські стандартів рівнів володіння іноземною мовою. Для оцінювання складників іншомовної комунікативної компетентності застосовують комплекс технологій, особливо поширеними з-поміж яких є тестові. Розробка тестів для моніторингу складників іншомовної комунікативної компетентності здійснюється відповідно до таких науково обґрунтованих етапів конструювання тестових завдань, як-от: визначення мети тестування; вибір тем, типу тесту (лінійний, адаптивний, гомогенний, гетерогенний) і формату тестових завдань; розробка текстової частини завдання; ілюстрування завдання; редагування завдання; фахова експертиза завдань і тесту загалом незалежними експертами; апробаційне тестування; корекція змісту і форми тесту; вибір способів інтерпретації результатів та побудова шкали оцінювання.

Комп'ютерне тестування відіграє важливу роль у контролі знань з іноземної мови. Проте його не можна вважати єдиною унікальною формою моніторингу усіх етапів навчального процесу, оскільки тести більшою мірою перевіряють знання певних фактів, законів, явищ, правил, частково перевіряють сформованість навичок, але не можуть оцінити творчий, нерепродуктивний рівень мовленнєвої компетентності, позаяк наявність варіантів відповідей автоматично обмежує творчий підхід і надає певні переваги учням з розвиненим інтуїтивно-практичним мисленням.

4. Реалізація завдань дослідження уможливила досягнення головної мети – конструювання на базі освітніх онлайн-сервісів та апробація системи тестових завдань для контролю навчальних досягнень старшокласників з

англійської мови. Дослідивши потенціал різних освітніх платформ для попереднього й підсумкового тестування старшокласників з англійської мови, ми створили й застосували в навчальному процесі власні системи тестів. Попередній контроль ми провели із застосуванням освітнього сервісу LearningApps. При виборі платформ ми керувалися такими її властивостями, як-от: доступність; зручність у використанні; універсальність; можливість контролювати навчальні досягнення учнів як на нижчих, так і на вищих рівнях таксономії Блума; можливість створення колекції вправ; робота в режимі «Мої класи»; відсутність функції оцінювання навчальних досягнень у балах, що робить платформу придатною для підсумкового контролю, проте, дієвим для оцінки загального рівня іншомовної комунікативної компетентності. Результати тестування та опитування, яке було проведене після нього, свідчать про ефективність застосованої системи тестів у вигляді колекції вправ. Зокрема, було виявлено позитив ставлення учнів як до тесту, так і до платформи LearningApps загалом. Відповідно до відповідей учнів, сервіс LearningApps є легким у користуванні, вони бажають надалі з ним працювати, виконання вправ сприяло підвищенню мотивації до навчання та самооцінюванню. Понад те, учні 10-го класу оцінили завдання тесту як такі, що мають середній та вище середнього рівень складності, що свідчить про його валідність. Найбільші труднощі в учнів викликала вправа з граматики, а найлегшим для них було завдання на встановлення відповідності між текстом і твердженням.

Підсумковий контроль навчальних досягнень учнів ми проводили із використанням освітньої платформи «Всеосвіта», керуючись у своєму виборі такими характеристиками цього інструмента, як-от: простота; багатофункціональність; можливість побачити результати тестування миттєво та в різних формах; статистичне відображення правильних та неправильних відповідей; можливість змінювати і доповнювати створені тести тощо. Як свідчить рефлексія учнів, яка була надіслана одразу після проходження тесту, більшості з них тест сподобався та був зрозумілим, однак

близько третини учнів потребували роз'яснення. Підрахунки якісного та абсолютного показників тесту виявили досить високі результати. Так, близько 80% учнів отримали позитиву оцінку з тесту, що може свідчити як про невисокий рівень складності завдань, так і про високий рівень засвоєння вивченого матеріалу. Аналізу типових виявив, що найбільш складними були завдання відкритого типу, які вимагали відповідних знань, умінь та навичок із застосування граматичних часів. Отримані результати були використані для подальшого добору матеріалу з граматики, а також урізноманітнення методів і засобів навчання.

Проведене дослідження не вичерпує усіх питань організації комп'ютерного тестування з метою вимірювання освітніх досягнень старшокласників з англійської мови. У зв'язку з активними розробками у сфері інформаційно-комунікаційних технологій, проблема оптимізації застосування тестових методик потребує подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бадер В. І., Хижняк І. А. Застосування тестових технологій як засобу підвищення якості фахової підготовки майбутніх учителів початкових класів. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2011. № 10. С. 196-201.
2. Берещук М. Я. Тестові завдання в системі самопідготовки і дистанційного навчання студентів : навчальний посібник / М. Я. Берещук, В. О. Ткачов, М. В. Новожилова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 115 с.
3. Бігун М. І. Використання інтерактивних вправ LearningApps у якості контрольованого виду діяльності в дистанційних курсах Moodle. URL: <https://2018.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=15> (дата звернення: 15.06.2023 р.)
4. Биконя О. П. Використання текстового процесора у навчанні ділової англійської мови. *Іноземні мови*. 2007. № 1. С. 33-38.
5. Вимірювання в освіті: Підручник / За редакцією О. В. Авраменко. Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2011. 360 с.
6. Волох, Т. Ю. Можливості використання платформи LEARNING APPS для формування лексичних і граматичних умінь і навичок під час вивчення української мови іноземцями. *Гуманітарна складова у світлі сучасних освітніх парадигм : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю*, м. Харків, 19-20 квіт. 2018 р. Харків : Вид-во НФаУ, 2018. С. 25-29.
7. Герасимчук О. Психолого-педагогічні проблеми комп'ютерного тестування та самостійної роботи студентів в умовах дистанційного навчання. *Наукові записки. Серія: Педагогіка*. 2005. № 6. С. 57-60.
8. Деркач Ю.Я., Романів Т.В. Тестування як ефективний засіб поточного контролю на уроках іноземної мови. *Молодий вчений*. 2018. № 9 (61). С. 400-402.

9. Захарчук М., Васьків Р. Комп'ютерне тестування як інноваційний засіб вимірювання знань англійської мови. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Інформатизація вищого навчального закладу.* 2015. № 831. С. 90-98. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPIVNZ_2015_831_15 (дата звернення: 15.11.2022 р.)
10. Карпюк О. Д. Англійська мова (10-й рік навчання) (English (the 10th year of studies)) : підручник для 10-го класу закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту. Тернопіль : «Видавництво Астон», 2018. 256 с.
11. Кашина Г. С. Сергієнко В. П. Зовнішнє незалежне оцінювання в освіті України. Курс лекцій: навч. по-сіб. Луцьк. 2010. 115 с.
12. Комп'ютерні технології в освіті : навч. посібн. / Ю. С. Жарких, С. В. Лисоченко, Б. Б. Сусь, О. В. Третяк. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. 239 с.
13. Конструювання тестів. Курс лекцій: навч. посіб. / Л.О. Кухар, В.П. Сергієнко. Луцьк, 2010. 182 с.
14. Мединська С. І. Тестування як засіб організації та реалізації диференціації навчання при викладанні іноземних мов у немовному ВНЗ. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія».* 2011. № 2 (2). С. 79-82.
15. Методичні рекомендації щодо розроблення валідних тестів у закладах фахової передвищої освіти / П. Г. Лузан, О. В. Лапа, Т. М. Пащенко, І. А. Мося, Н. М. Ваніна, О. О. Ямковий; за ред. П. Г. Лузана. Київ: ІПО НАПН України, 2022. 173 с.
16. Навчальні програми загальної середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalniprogrami> (дата звернення: 17.09.2022 р.)
17. Оксенюк І. Л. Організація діагностики та контролю знань засобами комп'ютерного тестування. *Педагогічний пошук* № 1 (113), 2022. С. 31-35.

18. Педагогічне оцінювання і тестування. Правила, стандарти, відповідальність. Наукове видання / Я. Я. Болюбаш, І. Є. Булах, М. Р. Мруга, І. В. Філончук. Київ: Майстер-клас, 2007. 272 с.

19. Петренко С. В., Назаренко Н. М. Переваги та недоліки використання комп'ютерного тестування навчальних досягнень з іноземної мови. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 22. Т. 2. 2020. С. 38-41.

20. Петрицин І., Петрицин О. Комп'ютерне тестування – одна з форм діагностики та перевірки успішності навчання. *Молодь і ринок* №11 (82), 2011. С. 107-112.

21. Підготуйтеся до тестування IELTS : Пройдіть тест IELTS у Британській Раді : Складайте іспити URL: <https://www.britishcouncil.org.ua/exam/ielts/prepare> (дата звернення: 13.07.2023 р.)

22. Плотніков Є. О., Ларіна Т. В. Комп'ютерне тестування у навчанні іноземних мов: анотована бібліографія. *Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія*. Випуск 30. 2019. С. 183-195.

23. Приходько О. О., Якушенко І. О. Особливості використання тестування у процесі перевірки іншомовної компетенції студентів технічних закладів вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020 р., № 68, Т. 2. С. 131-135.

24. Сергієнко В. П., Малежик М. П., Сіткар Т. В. Комп'ютерні технології в тестуванні: навч. посіб. Луцьк: СПД Галяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф»™, 2012. 290 с.

25. Смолінчук Л. Використання методу тестів у вітчизняній педагогічній практиці 20 – 30-х рр. ХХ ст. *Молодь і ринок* № 12 (83), 2011. С. 38-41.

26. Сухарев Д. Комп'ютерне тестування з англійської мови як ефективний метод контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Рідна школа. 2012. № 10. С. 40-42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2012_10_11 (дата звернення: 23.09.2023 р.)

27. Тестові завдання в системі самопідготовки і дистанційного навчання студентів : навчальний посібник / М. Я. Берещук, В. О. Ткачов, М. В. Новожилова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 115 с.

28. Тестові технології оцінювання ключових і предметних компетентностей учнів основної і старшої школи: монографія / За ред. Ляшенко О. І., Жука Ю. О. Київ: Педагогічна думка, 2014. 200 с.

29. Тестові технології оцінювання компетентностей учнів : посібник / за ред. Ляшенко О. І., Жука Ю. О. Київ : Педагогічна думка, 2015. 181 с.

30. УЦОЯО і проблеми ЗНО 2015 року. URL: <https://web.archive.org/web/20160919165354/https://buki.com.ua/news/UTsOYaO-y-problemy-ZNO-2015-roku/> (дата звернення: 10.09.2023 р.)

31. Федорук П. І. Адаптивні тести: загальні положення. *Математичні машини і системи*, 2008, № 1. С. 115-127.

32. Фетісов В. С. Комп'ютерні технології в тестуванні: навч.-метод. посіб. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2011. 140 с.

33. Benefits of computer aided assessment: Choosing Online Assessment: Assessment and Feedback: Learning Technology: Information Services. URL: <https://www.ed.ac.uk/information-services/learning-technology/assessment/choosingonline/benefits> (last accessed: 16.08.2023)

34. Blake, R. (2015) The messy task of evaluating proficiency in online language courses. *Modern Language Journal*, 99(2), 408–412. URL: https://doi.org/10.1111/modl.12234_5

35. Blake, R., Wilson, N. L., Cetto, M., & Pardo-Ballester, C. (2008). Measuring oral proficiency in distance, face-to-face, and blended classrooms. *Language Learning & Technology*, 12(3), 114-127. Retrieved from URL: <http://llt.msu.edu/vol12num3/blakeetal.pdf> (last accessed: 06.06.2023)

36. Brantmeier, C., Vanderplank, R., & Strube, M. (2012). What about me?: Individual self-assessment by skill and level of language instruction. *System*, 40(1), 144–160. URL: <https://doi.org/10.1016/j.system.2012.01.003>
37. Chapelle, C. A., Chung, Y. R., Hegelheimer, V., Pendar, N., & Xu, J. (2010). Towards a computer-delivered test of productive grammatical ability. *Language Testing*, 27(4), 443–469. URL: <https://doi.org/10.1177/0265532210367633>
38. Chapelle, C. A., & Voss, E. (2016). 20 years of technology and language assessment in *Language Learning & Technology*. *Language Learning & Technology*, 20(2), 116-128.
39. Chen, I. J. (2016). Hypertext glosses for foreign language reading comprehension and vocabulary acquisition: effects of assessment methods. *Computer Assisted Language Learning*, 29(2), 413–426. URL: <https://doi.org/10.1080/09588221.2014.983935>
40. Fageeh, A. I., & Fageeh; Abdulaziz I. (2015). EFL student and faculty perceptions of and attitudes towards online testing in the medium of Blackboard: Promises and challenges. *JALT CALL Journal*, 11(1), 41–62.
41. Franco, H., Bratt, H., Rossier, R., Gadde, V. R., Shriberg, E., Abrash, V., & Precoda, K. (2010). Eduspeak®: A speech recognition and pronunciation scoring toolkit for computer-aided language learning applications. *Language Testing*, 27(3), 401–418. URL: <https://doi.org/10.1177/0265532210364408>
42. Hockly, N. (2019). Automated writing evaluation. *ELT Journal*, 73(1), 82–88. URL: <https://doi.org/10.1093/elt/ccy044>
43. Jamieson, J., Wang, L., & Church, J. (2013). In-house or commercial speaking tests: Evaluating strengths for EAP placement. *Journal of English for Academic Purposes*, 12(4), 288–298. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jeap.2013.09.003>
44. Newhouse, C. P., & Cooper, M. (2013). Computer-based oral exams in Italian language studies. *ReCALL*, 25(3), 321–339. URL: <https://doi.org/DOI:10.1017/S0958344013000141>

45. Norris, J. M. (2016). Current uses for task-based language assessment. *Annual Review of Applied Linguistics*, 36, 230–244. URL: <https://doi.org/DOI:10.1017/S0267190516000027>
46. Odo, D. (2012). Computer familiarity and test performance on a computer-based cloze ESL reading assessment. *Teaching English with Technology*, 12 (3), 18-35. Retrieved from <http://www.tewtjournal.org/?wpdmact=process&did=MzM3LmhvdGxpbnms> (last accessed: 06.06.2023)
47. OECD (2021), PISA 2025 Foreign Language Assessment Framework, PISA, OECD Publishing, Paris. 187 p.
48. Rubio, F. (2015). Assessment of oral proficiency in online language courses: Beyond reinventing the wheel. *Modern Language Journal*, 99(2), 405–408. URL: <https://doi.org/10.1111/modl.12234>
49. Tang, J., & Wu, Y. (2017). Impact of AWE rubrics and automated assessment on EFL writing Instruction. *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching*, 7(2), 58–74. URL: <https://doi.org/10.4018/IJCALLT.2017040104>
50. Wang, Y. J., Shang, H. F., & Briody, P. (2013). Exploring the impact of using automated writing evaluation in English as a foreign language university students' writing. *Computer Assisted Language Learning*, 26(3), 234–257. URL: <https://doi.org/10.1080/09588221.2012.655300>
51. Zechner, K., Higgins, D., Xi, X., & Williamson, D. M. (2009). Automatic scoring of non-native spontaneous speech in tests of spoken English. *Speech Communication*, 51(10), 883-895.
52. Zhang, Z. (Victor). (2017). Student engagement with computer-generated feedback: a case study. *ELT Journal*, 71(3), 317–328. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1093/elt/ccw089>

Додаток А

Анкета для учнів 10-го класу про враження від веб-квесту

Анкета для 10 класу

Веб квест "Starter"

*Обязательный вопрос

---

1. Оцініть за шкалою від 1 до 5 складність виконання завдань веб квесту загалом. *

Отметьте только один овал.

Дуже легко

1

2

3

4

5

Дуже складно

2. Оцініть за шкалою від 1 до 5 складність виконання завдання з встановлення відповідності між словами та їхніми поясненнями під назвою "The methods of learning a foreign language". *

Отметьте только один овал.

Дуже легко

1

2

3

4

5

Дуже складно

3. Оцініть за шкалою від 1 до 5 складність виконання завдання із заповнення пропусків в тексті під назвою "Birth order and personality". *

Отметьте только один овал.

Дуже легко

1

2

3

4

5

Дуже складно

4. Оцініть за шкалою від 1 до 5 складність виконання завдання із вибором однієї правильної відповіді під назвою "Past forms". *

Отметьте только один овал.

Дуже легко

1

2

3

4

5

Дуже складно

5. Оцініть за шкалою від 1 до 5 складність виконання завдання з групування слів під назвою "Character". *

Отметьте только один овал.

Дуже легко

1

2

3

4

5

Дуже складно

6. Оцініть за шкалою від 1 до 5 складність виконання завдання з встановлення відповідності під назвою "Personality". *

Отметьте только один овал.

Дуже легко

1

2

3

4

5

Дуже складно

7. Оцініть за шкалою від 1 до 5 складність виконання завдання з встановлення відповідності під назвою "Job adverts". *

Отметьте только один овал.

Дуже легко

1

2

3

4

5

Дуже складно

8. Оцініть за шкалою від 1 до 5 складність виконання завдання з групування *
слів за категоріями під назвою "Choose the career!".

Отметьте только один овал.

Дуже легко

1

2

3

4

5

Дуже складно

9. Оцініть за шкалою від 1 до 5, чи достатньо вам було виділеного часу для *
виконання всіх завдань веб квесту.

Отметьте только один овал.

Вкрай недостатньо

1

2

3

4

5

Цілком достатньо

10. Оцініть за шкалою від 1 до 5 складність користування сервісом Learningapps. *

Отметьте только один овал.

Дуже легко

1

2

3

4

5

Дуже складно

11. Оцініть за шкалою від 1 до 5 рівень мотивації до навчання, викликаний виконанням вправ веб квесту. *

Отметьте только один овал.

Мотивація не підвищилась

1

2

3

4

5

Мотивація значно зросла

12. Оцініть за шкалою від 1 до 5 ваше бажання продовжувати працювати з платформою Learningapps. *

Отметьте только один овал.

Не маю бажання

1

2

3

4

5

Дуже бажаю

13. Оцініть за шкалою від 1 до 5 на скільки виконання завдань веб квесту сприяло самооцінюванню ваших навчальних досягнень з англійської мови. *

Отметьте только один овал.

Зовсім не сприяло

1

2

3

4

5

Дуже сприяло

Додаток Б

Тест для підсумкового контролю освітніх досягнень з англійської мови
учнів 10-го класу

Starter

Starter

Прочитай і/або переклади наступні речення

Read

Translate

Питання №1

Ability to use language naturally without stopping or making mistakes is called ....

Ваша відповідь:

Питання №2

Ability to understand something is called...

Ваша відповідь:

Питання №3

An explanation of the meaning of a word or phrase is called...

Ваша відповідь:

Питання №4

Reading rapidly to find specific facts is called...

Ваша відповідь:

Питання №5

A way of doing something is called...

Ваша відповідь:

Питання №6

Match the words with their synonyms/definitions.

- 1) generous
- 2) mean
- 3) self-confident
- 4) unreliable
- 5) dishonest

- A) not able to be trusted or believed
- Б) freely giving money, help, etc. to others
- В) not kind to someone or something and causing pain
- Г) deceiving others and not telling the truth
- Д) certain of your abilities or value

Вкажіть відповідність:

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					
5					

Питання №7

If the person is able to control a difficult situation without upsetting anyone, he is _____

Питання №8

If a person shows willingness to act or work together for a shared purpose, he is _____

Питання №9

If you are able to carefully control the way you work, live, or behave, especially to achieve the goal, you are _____

Питання №10

If you are careful not to say or do anything that could upset someone, you are _____

Питання №11

The industry involved with making products or services known about and persuading people to buy them is called _____

Питання №12

What music...you (use to)... like when you were a child?

Ваша відповідь:

Питання №13

I ...(break)...my right arm in a skiing accident when I was 21.

Ваша відповідь:

Питання №14

Helen...(use)...the blender so she didn't hear you came in.

Ваша відповідь:

Питання №15

I was playing the guitar and Jane...(play)...along the drum.

Ваша відповідь:

Питання №16

She ...constantly (lose)...our keys on the vacation.

Ваша відповідь:

Питання №17

We...(not buy)...new chairs yet.

Ваша відповідь:

Питання №18

I...(have)...my cat Charlie for 15 years.

Ваша відповідь:

Питання №19

She...(run)...for an hour, she feels tired.

Ваша відповідь:

Питання №20

How long...she...(wait)...for you?

Ваша відповідь:

Питання №21

She told you she...(not meet)...your mother.

Ваша відповідь:

Питання №22

...the parcel...(arrive)...when you called yesterday?

Ваша відповідь:

Питання №23

Arrange the paragraphs in the correct order as they appear in the email invitation to a job interview.

- You will meet with our head of sales, Susan Park, and the interview will last for about 45 minutes.
1. During this time, you will have the opportunity to find out more about the position and learn more about our company.
To: Grace Yang
Date: 6 September
  2. Subject: Invitation to job interview
Dear Grace, Thank you for your application for the position of sales manager.
If you have any questions or if you wish to reschedule, please call me on 555-1234 or email me by 12 September.
  3. I look forward to meeting you.
Best regards, Anna Green
Human Resources Assistant
  4. We would like to invite you for an interview at 10 a.m. on Monday 21 September at our offices at The Shard, 32 London Bridge Street, London.
  5. Please bring your CV and references to the interview. You will also need to show a form of ID at reception to receive a visitor's pass. Please ask for me as soon as you arrive.

Ваша відповідь: - - - -

Ключ до тесту

Nº1 fluency	Nº2 comprehension	Nº3 definition
Nº4 scanning	Nº5 means	Nº6 1-Б, 2-В, 3-Д, 4-А, 5-Г
Nº7 diplomatic	Nº8 cooperative	Nº9 disciplined
Nº10 tactful	Nº11 advertising	Nº12 did you use to
Nº13 broke	Nº14 was using	Nº15 was playing
Nº16 was constantly losing	Nº17 haven't bought, have not bought	Nº18 have had, 've had
Nº19 's been running, has been running	Nº20 has she been waiting	Nº21 had not met, hadn't met
Nº22 Had the parcel arrived	Nº23 3, 1, 5, 2, 4	

Виконала магістрантка

2 курсу групи МФА-61

12 листопада 2023 р.

Підпис

Анна КОЛОМІЄЦЬ

(Ім'я та прізвище)

Робота допущена до захисту:

в.о.завідувача кафедри

к.пед.н., доцент

29 листопада 2023 р.

Підпис

Тетяна СЕВЕРІНА

(Ім'я та прізвище)
